

INDIJOS PREMJERĖ GANDHI WASHINGTONĖ

VAKARŲ VOKIETIJAI NESISEKA SU AMERIKOJ GAMINTAIS LĒKTUVAIS

BONA. — Praėjusią savaitę Vakarų Vokietijos bundestage opozicijos partija — socialdemokratai stipriai puolė vyriausybę, ypač gynybos ministerį von Hassel dėl Vokietijos karinėje aviacijoje įvykstančių nelaimių. Opozicija reikalavo įvesti naują saugumo aviacijoje sistemą, kuri prižiūrėtų civilinės ir karinės aviacijos saugumo priemones. Siūloma kiekvienoje aviacijos grupėje turėti specialų saugumo karininką, kuris atsakytų ne gynybos ministerijai, bet specialiai parlamento paskirtai agentūrai.

"Našlių gamintojai"

Visas šis ginčas dėl saugumo Vokietijos karo aviacijoje kilo iš gan didelio skaičiaus nelaimingų atsitikimų su amerikiečių Lockheed bendrovės gamintais "Starfighter F-104" srausminiais lėktuvais. Perna net 26 lėktuvai sudužo. Užsimošė 18 pilotų. Praėjusią savaitę du lėktuvai sudužo vieną dieną, nors oras skraidymams buvo palankus. Šios nelaimės sukėlė visuomenėje susirūpinimą, kuris atsispindėjo ir bundestago debatuose.

Vakarų Vokietija šiuos F-104 lėktuvus pradėjo iš Amerikos pirkti dar 1958 metais, kai gynybos ministru buvo Franz Josef Straus. Jų buvo užsakyta 700. Per tą laiką sudužo jau 51 lėktuvas, žuvo 27 pilotai. Visuomenė ėmė pravaržiuoti lėktuvus "našlių gamintojais".

Lėktuvus pertaisė

"Starfighter" lėktuvai buvo pagaminti naikintuvo pareigoms, tačiau Vakarų Vokietijos inžinieriai, gavę Amerikos bendrovės sutikimą, pertaisė juos ir bombonešio uždaviniams vykdyti. Jie vartojami ir žvalgybos tikslams. Paskutiniu metu vokiečiai sugalvojo dar vieną patobulinimą. Nenorėdami laikyti lėktuvų aerodromuose, kur jų dideli kiekiai gali iš karto būti sunaikinti prieš puolimo atvejų, vokiečiai sugalvojo pakelti tuos lėktuvus didesnes raketos pagalba. Tuo būdu lėktuvams nereikia pakilimo takų ir jie gali būti laikomi bet kurioje, gerai užmaskuotoje, nedidelio ploto bazėje. Bandymai su raketomis vyksta gerai. Raketos išsauna užvestais motorais belaukiantį lėktuvą į orą, kur jis jau pats perima skridimą be jokio įsibėgėjimo. Lėktuvai gali skristi apie 1,500 mylių per valandą greičiu.

Trūksta gerų pilotų

Kariniai korespondentai, rašydami apie vokiečių sunkumus su F-104, nurodo, kad Vokietijos aviacija labai atsiliko per tą 10 metų, kai jiems nebuvo leidžiama turėti savo lėktuvų. Pilotų mokyklose atsirado tinkamo personalo trūkumas, o ypač jo trūksta taisyms ir priežiūros dirbtuvėse. Gynybos ministeris bundestage pranešė, kad ateityje valdžia skirs didesnes algas priežiūros ir taisyms darbininkams. Be to, numatoma lėktuvuose dar įvesti kai kurių pakeitimų, kurie turėtų sumažinti nelaimingų atsitikimų skaičių.

Naujieji aviacijos lakūnai Vokietijoje skundžiasi, kad jie neturi pakankamai laiko skraidyti su gan komplikuotais lėktuvais. Vokietijos teritorija greitiesiems srausminiams lėktuvams pasidarė per maža. Dėl to, vokiečių lakūnai siunčiami apmokymų į Ispaniją, kur jie gali skraidyti virš jūros, arba į Ameriką.

BERLYNAS. — Rytų Vokietijos komunistai pasiūlė Vakarų Vokietijos socialdemokratams dalyvauti bendrai viešuosiuose debatuose dėl Vokietijos ateities.

IŠ VISO PASAULIO

RAWALPINDI. — Pakistanas labai iškilmingai sutiko komunistinės Kinijos prezidentą Shao Chi. Tūkstančiai mokyklų vaikų šaukė "tegyvuoją Pakistano - Kinijos draugystę". Kinijos prezidentą atlydėjo užsienio reikalų ministeris Chen Yi.

SEATTLE. — Amerikos karo laivyno Ramiajame vandenyne vadovas admiralas Johnson pareiškė, kad Šiaurės Vietnamo priešlėktuvinė gynyba yra neblogesnė už bet kurią Antrojo pasaulinio karo, ar Korėjos karo gynybą. Labai retai lėktuvai grįžta iš Šiaurės Vietnamo be skylių savo šonuose.

NEW YORKAS. — Airija pagrasiu Jungtinėms Tautoms atitraukti savo kareivius iš Kipro salos "taikos kariuomenės", jei jos išlaidų padengimas nebus garantuotas. Airija turi Kipre 524 kareivius. Airija pranešė, kad ji nėra linkusi išlaikyti savo kareivius neribotą laiką.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Johnsonas pakėlė astronautų majorą Scott j pulkininko leitenanto laipsnį. Kitas astronautas-Armstrong, kuris yra civilis, bus atlygintas už paskutinį skridimą pinigais.

SAIGONAS. — Amerikos karinė vadovybė Pietų Vietname pasiūlė Viet Congui paleisti vieną laikomą teroristą iš kalėjimo, iškeičiant jį į Viet Congo nelaisvėje laikomą amerikietį Gustave Hertz. Komunistai iki šiol panašius pasiūlymus atmesdavo.

JAKARTA. — Indonezijos valdžia paleido iš kalėjimo amerikietį misionierių, kuris be teismo buvo laikomas kalėjime jau 7 mėnesiai. Jis su šeima išvyko į Filipinus.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Johnsonas išlydėjo Turkijos prezidentą Gursel, kuris gydomasis Washingtono ligoninėje. Jis buvo išvežtas namo be sąmonės, nesitikima, kad jis pasveiktu.

LONDONAS. — Britų policija suėmė 47 metų amžiaus Edward Betchley, kuris įtariamas pavogęs auksinę Jules Rimet futbolo taurę, kuri yra pagaminta iš 9 svarų aukso. Taurė buvo atvežta iš Brazilijos ir laukė laimėtojo varžybų, kurios įvyks Britanijoje šią vasarą. Ją paprastai laiko pasaulinis futbolo čempionas iki sekančių pirmenybių.

MANILA. — Filipinuose apie 2,000 minia demonstravo prie kongreso rūmų ir prie JAV ambasados. Filipiniečiai protestuoja Pietų Vietnamui teikti karinės paramos planus.

RABATAS. — Moroko kariuomenė apsupo visas vidurines mokyklas ir universitetą. Jų mokiniai pradėjo streikuoti, nors valdžia streiką buvo uždraudusi. Vidurinės mokyklos, valdžios įsakymu buvo uždarytos, o iš universiteto buvo išmesti 255 studentai.

Grand Forks, N. D., mokyklos mokiniai krauna smėlio maišus Red upės pakraščiuose, kad neprasiveržtų vanduo ir neužlietų jų miesto ir mokyklos.

Maskva projektuoja, Šiauliai - piktinasi

Šiaulių statybos tresto valdytojas (B. Češkevičius) bado akis vardais neminimoms statybos tvarkymo įstaigoms. (Statybos reikalai irgi dabar daugeliu požiūrių tapo pavaldūs įvairioms Maskvos ministerijoms, o statybas projektuoja jau seniai įvairios projektuotojų grupės Leningrade ir kitur).

"Jau ne pirmi metai" — rašo Češkevičius (Tiesa, 1966, 60) — kai mes, pradėdami dirbti, nežinome, ką turime daryti. Gavę planą su naujais objektais, mes negauname jų projektinės dokumentacijos. Štai ir pamėgink išsiaiškinti, kokių ir kiek reikia medžiagų naujai gamyklai ar kultūros namams... Metų pabaigoje mums truks kaikiurių medžiagų, užsakavoms — įrengimų, o objektui — kokybės...

"Statybininkų darbą labai apsunkina ne tik blogi planuotojai, bet ir neatsakingi projektuotojai. Labai dažnai projektuose numatomos tokios medžiagos arba konstrukcijos, kurių statybos metu nėra ir negalima gauti. Dėl tokios netikštos tvarkos mes praradom daugybę laiko "Verpsto" (trikotazo E.) gamyklos, "Titnago" spaustuvės, autobusų stoties bei būtinio aptarnavimo atlie statybose, kol visokiais teisingais ir neteisingais būdais gavo stiklo blokų. Sustoję darbai elektros konstrukcijų gamybinėje bazėje, Rekyvos briketo gamyklos pagrindiniame korpusu. Šiuos objektus turėtumėm užbaigti šiemet, tačiau niekur negauname aktyto betono plokščių. Dėl to briketo gamykloje jau metai laiko rūdija brangūs importiniai įrenginiai.

"Užsakavai tokiu atveju numoja ranka — tai, esą, ne jų reikalas — numatyta ir dirbkite. Projektuotojai užsitveria instrukcija, kad be Statybos reikalų komiteto negalį pakeisti. Komitetas (respublikinis E.) gi delsia, nes, matyt jo teisės ribotos".

Iš viso tas respublikinis statybos komitetas esąs pavirtęs daugiau moksline organizacija, vadovaujanti projektuotojams (tik vietiniams, o ne tiems, kurie daug ką Lietuvos įmonėms projektuoja. E.) ir esąs visiškai atitrūkęs nuo gamybos. (E)

MASKVA. — "Tass" pranešė, kad Latvijoje trys latviai buvo nuteisti už savo menamus nusikaltimus karo metais. Jan Riekšt gavo mirties bausmę, o Jan Sauskalis ir Stanislav Rešnins gavo po 15 metų kalėjimo.

AMERIKOJE IR P. VIETNAME VYKSTA DEMONSTRACIJOS PRIEŠ VYRIAUSYBES

NEW YORKAS. — Seštadienį dešimtys tūkstančių įvairių grupių amerikiečių išėjo į gatves didesniuose miestuose protestuoti prieš Vietnamo karą. Tai buvo didžiausios šių metų demonstracijos, kuriose dalyvavo ne tik komunistinių fronto organizacijų nariai, bet įvairūs bytnikai, kai kurios civilinių teisių kovos grupės, kariuomenės vengių studentai, "lytinės laisvės lygos" nariai ir kitokio plauko opozicionieriai. Policija visur turėjo daug darbo tvarkyti demonstracijas ir prižiūrėti, kad kitaip galvoją amerikiečiai nesukibtų su "taikos mylėtojais". Nemažai susikirtimų pasitaikė New Yorke, Bostone, Denverį ir Oklahoma City. Demonstrantai daug kur buvo apmėtyti supuvusiais kiaušiniiais, pamidoriais ir Bostone — alaus dėžutėmis. Policija suėmė visame krašte kelis šimtus triukšmadarių.

Daro klaidingą įspūdį

Sis tarptautinis protesto prieš karą Vietnamą judėjimas yra organizuojamas iš Madison, Wisconsin. Demonstracijos įvyko Paryžiuje ir kituose Europos miestuose. Amerikos vyriausybės smerkia tas demonstracijas ir dėl to, kad jos gali sukelti komunistų režimą Pekine ir Hanojuje klaidingą įspūdį, kad Amerikos visuomenė yra nusistatęsi prieš savo vyriausybės politiką Vietname. Tas įspūdis gali sukelti Hanojui klaidingą vilčių, jog Amerika greitai bus pačią savo gyventojų priversta pasitraukti iš Vietnamo. Tas tik gali užvilinti karo veiksmus.

Saigone ir šiauriniuose Pietų Vietnamo miestuose dar tebevyksta budistų organizuojamos demonstracijos prieš karinę Saigono valdžią. Budistai teigia, kad premjero Ky vadovaujama karinė vyriausybė parduoda Pietų Vietnamą amerikiečiams. Demonstracijos bando savo propagandą išnaudoti Viet Congo agentai. Saigone viename mitingų tarp dviejų vietnamiečių grupių kilo muštynės. Keli studentai buvo sužeisti.

Premjero Ky Kalba

Premjeras Ky per radiją pa-

sakė j tautą kalbą, kurioje jis ragino visus laikytis ramiai ir šalbiai. Jis pareiškė, kad demokratijos negalima pastatyti per vieną naktį. Neramumai, nurodė Ky, gali atstumti kai kuriuos Pietų Vietnamo draugus ir paskatinti juos stovėti kovos nusaulyje.

Pietų Vietnamo budistų agitacijoje vis daugiau pastebimi prieš Ameriką nukreipti šūkliai. Demonstrantų nešiojami plakatai sako, kad "amerikiečiai turėtų būti draugai, bet ne bosai", arba "užsieniečiai turėtų gerbti Vietnamo suverenitetą".

Speciali Amerikos marinių brigada, apie 1,200 vyrų, iš jūros išsikėlė prie Saigono upės žiočių. Jų tikslas yra apsaugoti laivinių kanybų kanalą, kurioje į Saigono uostą plaukioja laivai. Komunistai paskutiniu metu sustiprino savo veiklą kanalo krantuose. Jie stengiasi nuskandinti kanale kurį didesnį laivą, kas užblokuotų susisiekimą su Saigono.

Karo lauke pasibaigė marinių "operacija Texas". Joje per 5 dienas buvo sunaikintas visas Viet Congo pulkas.

Pranešama, kad Mao Četungas sunkiai serga. Nauju partijos vadu numatomas Li Šaoči, dabartinis komunistinės Kinijos prezidentas.

NUO AMERIKOS PARAMOS PRIKLAUSO INDIJOS VYRIAUSYBĖS PLANŲ SĖKMĖ

WASHINGTONAS. — Šiandien Indijos premjerė Indira Gandhi atvyksta į Washingtoną pasimatyti su prezidentu Johnsonu. Jai atvežti prezidentas pasiuntė į Paryžių keleivinį lėktuvą. Ponia Gandhi Washingtono viešės dvi dienas, vėliau ji žada aplankyti Jungtines Tautas New Yorke. Tai yra jos pirmas užsienio vizitas nuo to laiko, kai ji tapo didžiausios pasaulyje demokratinės valstybės premjere. Ji Prancūzijoje kalbėjosi su prezidentu de Gaulle ir premjeru Pompidou. Jie pažadėjo Indijai padidinti savo teikiamą pagalbą.

Siūlo reformuoti Kosyginos reformas

Nespėjo praeiti nei keli mėnesiai nuo Kosyginos reformų vykdymo pradžios, o jau išskyla dalykai, kad ir vėl kaiku jau "muzikantai ne taip susodinti". Pirmas toks ryškus balsas pakilo iš Telsių, iš "atviro partinio susirinkimo", ir jis paskelbtas pačiame pirmajame Tiesos (1966, 59) puslapyje.

Telsių elektros matavimo prietaisų gamyklos direktorius M. Abelkis ir įmonės kompartijos kuopelės sekretorius A. Kaščiu-kas pasakoja:

"Gamykla auga pramoniniame Telsių rajone. Todėl savo laiką buvo nuspręsta šiame rajone pastatyti didelę bendrą katilinę, kuri aprūpintų šiluma beveik visam miestui įmones. Bet štai, reorganizavus Liaudies ūkio tarybą, Telsių elektros matavimo prietaisų gamykla tapo pavaldė TSRS prietaisų, automatizavimo priemonių ir valdymo sistemų gamybos ministerijai. Kartu numatyta jai kita specializavimosi sritis — unifikuočių skaičiavimo mašinų mazgų gamyba. Mums teko keisti įmonės statybos projektą, derinti jį su šalies Valstybiniu plano komitetu ir kitomis visasąjunginėmis organizacijomis. Nuvykome į Maskvą. TSRS Valstybinio plano komitetas išpeikė bendros katilinės statybos projektą. Atseit, pasistatykit sau nedidelę katilinę. Bet gamyklos administracija, komunistai, gerai žinodami vietos sąlygas, nenorėjo nusileisti. Valstybinio požiūriu viena bendra katilinė visam pramoniniam rajonui būtų žymiai pigiau. Keturis kartus važiavome į Maskvą su savo pasiūlymais, kol įtikinome Valstybinį plano komitetą savo teismu. Pramoniniame Telsių rajone statoma bendra katilinė. Bet užtai Elektros matavimo prietaisų gamyklos pagrindiniai korpusai stos rikiuotėn ne 1967 metų pradžioje, kaip numatyta, o pabaigoje".

Tuo patyrimu remdamies, Telsių įmonių tvarkytojai, susirinkę į atvirą partinį susirinkimą (t. y., kur gali dalyvauti ir nenariai), ėmė reikalauti reformų reformoj: didesnio vietinio savarankiškumo, mažesnio Maskvos ministerijų ir planuotojų kišimosi į reikalus, kurių jie nežino.

Kauno Žemės ūkio mechanizavimo ir elektrifikavimo instituto komunistų kuopos sekretorius A. Prapuolis irgi reikalauja atitinkamai suderinti visų Baltijos kraštų žemės ūkio mechanizavimo institutų darbą ir įkurti čia "specializuotą žemės ūkio mašinų gamyklą, kuri gamintų mašinas specifinėms mūsų respublikų sąlygoms".

Nors Kosyginas ir žadėjo, kad

Pagrindinis Indijos premjerės vizito Amerikoje tikslas yra gauti prezidento užtikrinimą, kad Amerika ir toliau teiks Indijai savo paramą. Jau pernai birželio mėnesį Indijos premjeras Shastri turėjo lankytis Amerikoje, tačiau prezidentas Johnsonas vienašališkai tą vizitą atidėjo. Vėliau prasidėjo Indijos karas su Pakistanu ir Amerika sustabdė ekonominę pagalbą abiemis kraštams. Karui pasibaigus, Amerika vėl pradėjo siųsti Indijai reikalingą maistą, tačiau pilna ekonominės paramos programa dar nebuvo pradėta. Amerika reikalauja, kad pati Indija detų daugiau pastangų išspręsti savo didžiąsias problemas — maisto trūkumą, gyventojų perteklių ir krašto ekonominį atsilikimą.

Išaiškins Indijos problemas

Indira Gandhi apsisistos oficialiose valstybės svečių namuose — Blair House, priešais Baltuosius Rūmus. Jai bus suteikta visa garbė ir protokolo reikalavimai patogumai. Iš Paryžiaus ji atskris į Langley karo aviacijos bazę, o iš ten helikopteris ją pervežs į Williamsburg, Va. Būdamama Paryžiuje ji kelias dienas praleido su dviem savo sūnumis, kurių ji nebuvo mačiusi visus metus. Jie studijuoja Britanijoje ir specialiai atskrido į Prancūziją pasimatyti su motina.

Išvykdamas iš New Delhi premjerė pareiškė susirinkusiems laikraštininkams, kad jos kelionės tikslas yra išaiškinti didžiųjų pasaulio valstybių vadams Indijos pažiūras ir jos problemas, o taip pat, pasimokinti iš jų pastabų. Ji nurodė, kad vakaruose ne labai kas supranta, kaip giliai yra susidraugavę Pakistanas su Kinija. Šis ryšys esąs labai svarbus Indijai ir visai Azijai.

Daug naminių rūpesčių

Nuo pat valdžios paėmimo Ponia Gandhi pergvyveno visą vartinę vidinį sunkumą. Komunistų kurstomos riaušės Keraloje, vėliau neramumai Nagos genčių tarpe, Kalkutos bado streikai ir riaušės bei Punjabo neramumai, sukurstyti religinių fanatikų. Jos rūpesčius namie puikiai iliustruoja tas faktas, kad net išvykti iš Indijos ir negalėjo normaliu Indijos oro linijos keliu, nes jos tarnautojai streikuoja. Jai teko pasinaudoti kitos oro linijos, kuri aptarnauja vidaus susisiekimo kelius, patarnavimais.

Premjerė Gandhi tikisi, kad jai pavyks prikaltinti prezidentą Johnsoną, kad jis ne tik atleistų visus varžtus Amerikos numatytai Indijos paramai, bet savo 435 milijonų dolerių pagalbą dar praplėstų ir paremtų naują Indijos 5 metų planą. Nuo Amerikos paramos priklausys Indijos planų pasisekimas.

jo atgaivintosios ministerijos bus kitokios, bet biurokratiška jų prigimtis, pasirodo, tebėr nepasidavusi perauklėjama. (E)

DAUG NUTARIMŲ, MAŽAI SPRENDIMŲ

Kovo 15 ir 16 d. Vilniaus laikraščiuose buvo paskelbtas mėnesio pradžioj įvykusio kompartijos suvažiavimo nutarimas.

Nutarimų daugiau, negu kada nors, žodžių — beveik trys didžiuliai laikraštinių puslapiai! — ir mažiau, negu kada nors, konkrečių sprendimų. Iš tikrųjų, sprendimų net visiškai nėra. Yra tik labai ilga eilė seniai kartotų bendrybiškų raginimų visiems ir viską gerinti.

Vadinamoji "Lietuvos Komunistų Partija" šiuo nutarimu aiškiau, negu kada nors, parodė, kad ji Lietuvoj niekam nevadovauja ir nepajėgia — ar neturi kompetencijos — duoti jokių komandų. Jos vaidmuo — tik raginti visus, kad klausytų iš kitur viešai ir neviesai ateinančių komandų.

Kokia painiava turi kilti mintyse tų, į kuriuos toki raginiai kreipiami, nesunku įsivaizduoti ir pajusti iš bent keleto tipiškių pavyzdžių — nutarimo ištraukų:

"Partinės, tarybinės, ūkinės, profsąjunginės ir komjaunimo organizacijos privalo vadovauti padidėjusiam kūrybiniam darbininkų, inžinerijos-technikos darbuotojų aktyvumui, plačiau išvystyti darbo žmonių socialistinę lenktyniavimą už valstybinių planų įvykdymą ir viršijimą, darbo našumo ir gamybos rentabilumo padidinimą, už tolesnį visų pramonės šakų, statybos, transporto ir ryšių pakėlimą..."

"Partiniai, tarybiniai ir ūkiniai organai turi nuolat kreipti statybos organizacijų pastangas į tai, kad laikui būtų atiduodami ekspluatuoti nauji pajėgumai, ryžtingai kovoti prieš neūkiškumą, siekti, kad visokeriopa būtų keliamas statybos industrializavimo lygis, maksimaliai panaudojama statybos technika, trumpinamas statybos laikas, mažinama statybos-montavimo darbų savikaina ir gerinama jų kokybė..."

"Ypač atkreipti dėmesį į būtinumą ekonomiškai, apdairiai tvarkyti gamybo, moksliskai spręsti visus praktinius klausimus, stiprinti atsiliekancius batus ir didinti visų žemės ūkio šakų rentabilumą..."

"Laikyti svarbiausiu Ministrų Tarybos, partinių, tarybinių, profesinių ir ūkinių organizacijų uždaviniu — rūpintis darbo monių materialinės gerovės kėlimu, darbo ir buitines sąlygų gerinimu..."

"Įpareigoti Prekybos ministeriją, Lietuvos vartotojų kooperatyvų sąjungą, Vyriausiąją savivaldybių tarybų, vietines Darbo žmonių deputatų tarybas artimiausiu metu pašalinti esamus prekybos, visuomeninio maitinimo ir buitines tarnybos organizavimo trūkumus, plačiau panaudoti materialinio suinteresuotumo principą. Geriau studijuoti ir pilniau tenkinti darbo žmonių poreikius..."

"Laikyti svarbiausiu uždaviniu Lietuvos KP CK, miestų ir rajonų komitetų organizaciniame-partiniame darbe — toliau stiprinti idejinę ir organizacinę partijos eilių vienybę... Reikia rodyti daugiau atkaklumo, tobulinant vadovavimo liaudies ūkiui ir kultūrinei statybai stilių ir metodus... vystyti komunistų ir nepartinių masių iniciatyvą ir kūrybinį aktyvumą, kritiką ir savikritiką..."

"Suvažiavimas sūlo partinėms, tarybinėms, profsąjunginėms organizacijoms, ūkiniams vadovams, prokuratūros, teismo ir milicijos organams sustiprinti kovą prieš nusikalstamumą ir viešosios tvarkos pažeidimus..."

"Filosofai, ekonomistai, istorikai turi padėti partijai teoriskai apibendrinti visuomenės gyvenimo procesus, giliau pažinti ir atskleisti ekonominius dėsningumus ir komunizmo statybos kelius, o taip pat spręsti iš jų išplaukiančius praktinius uždavinius..."

Kino aktorius Jimmy Stewart filmuoją naują filmą Arizanos dykumose. Paveiksle matome vieną to filmo vaizdą.

Toks nutarimas dar kartą paliudijo, kad nutarimo rašytojams stigo savikritikos, o tarp kelių šimtų suvažiavimo dalyvių nebuvo nei vieno, kuris būtų viešai nutarimo projektą kritikavęs. Juo mažiau teturi galimybės kiti viešai pasakyti, kad toks bendrybių rinkinys ne vadovauja, o tik tuščiažodžiauja. Bet prie tų vaidinimų ilgai pratimameji jau žino, kad jų gyvenimo sąlygos ne Vilniaus suvažiavimuose sprendžiamos. (E)

JUOŽE VAIČIŪNIENĘ SVEIKINA ORGANIZACIJOS, INTELIGENTIJA

Lietuvos Miškininkų Sąjungos pirmininkas Vincas Zemaitis Jaunimo namuose Juozei Vaičiūnienei surengtame minėjime turėjo pasakyti kalbą, bet dėl sudėtingos programos kalbos ir sveikinimai buvo gerokai sutrumpinti ir apkarpyti. Vietoj kalbos, Vincas Zemaitis įteikė komitetui šitokį sveikinimą:

Lietuvos Miškininkų Sąjungos Išeivijoje vardu ir asmeniškai nuoširdžiai sveikinu Didžiąją Gerb. Jubiliatę poniją Juozę Augustaitę Vaičiūniene, jos 50 metų visuomeniniai - kultūrinės veiklos ir 70 metų amžiaus sukaulieties progą. Tai dar maloniau, kad šis sveikinimas rišasi su sena pažintimi ir pirmosios tremties prisiminimais, siekiančiais Voronežo (Rusijos) laikus, vėliau Laisvoje Lietuvoje, esant netolimaus kaimynais ir atsilankant jos gimtuosius Mažučiuos (prie Alksnėnų bažnytkaimio), ir abiem tarnaujant Lietuvos valstybei toj pat Marijampolės apskrity, teko nekartą jubiliatę matyti su būriu mažyčių skaučių, išskylaujant Kazlų Rūdos miškuose.

Čia Marijampolėje, garsioje Rygiškių Jono gimnazijoje, Ponia Vaičiūniene, kaip sąžininga, kruopšti pedagogė — lietuvių kalbos mokytoja, atliko didelį lietuvių jaunimo auklėjimo tautinėje dvasioje darbą. Skaitau sau garbę, kad čia antroje tremtyje, turiu progos drauge su jubiliate dirbti tos pat Marijampolės gimnazijos 100 metų sukakties paruošiamąjį monografijai darbą.

Kad būtų galima nusakyti Ponia Vaičiūniene lietuvių tautai atliktą darbą, reikėtų daug laiko ir ilgo referato, aš čia galiu tik prisiminti, kad jubiliate yra kilusi ir išaugusi darbščioj, šviesioj ir garbingoj Sūduvos ūkininko šeimoje, išauginusoj Lietuvai visą būrį gilių, visa meilės ir pareiškimo kupina širdžia, Lietuvą mylinčių patriotų. Dalis jų savo pareigas lietuvių tautai atlikę yra išėję iš gyvųjų tarpo: a. a. prof. Pranas Augustaitis, miškų inž. Bladas Augustaitis, a. a. sumanios ūkininkės: Jasaitienė, Kudirkienė, Ilgūnienė... Be D. Gerb. Jubiliatės ir čia dalyvaujančių: gerb. jos sūnaus, visuomenės veikėjo, rašytojo Jono Vaičiūno, visiems gerai pažįstamo ir visų didžiai gerb. Lietuvių Bendruomenės pirmininko Jono Jasaičio, rašytojos ponia Ilgūnaitės,

limybės kiti viešai pasakyti, kad toks bendrybių rinkinys ne vadovauja, o tik tuščiažodžiauja. Bet prie tų vaidinimų ilgai pratimameji jau žino, kad jų gyvenimo sąlygos ne Vilniaus suvažiavimuose sprendžiamos. (E)

tenka prisiminti, daug spaudoje rašanti, Vokietijoje gyvenanti, buv. Vyriausią Lietuvos Geležinkelų Direktorių inž. Joną Augustaitį.

Taip poniją Vaičiūniene, taip visus jos artimuosius, be jokių tuščių pagyros žodžių, puikiausiai atestuotą jų sąžiningai ir pareiškimai, pagal savo įsitikinimus, lietuvių tautai atliktas ir dirbamas darbas, ir visuomeninė veikla.

Maža to, ką gerai žinome, kad šios dienos jubiliate yra pasižymėjusi, kaip "talentinga poetė, išleidusi savo kūrinių keletą knygų. Man, kaip gamtininkui - miškininkui, malonu konstatuoti, kad daugelyje savo eilėraščių, ji labai jautriai, išgyventi liečia gamtą ir jos nuostabius reiškinius. Man paprašius Ponia Vaičiūniene yra sukūrusi "Girainko dainą", kuri harmonizuota prof. J. Žilėvičiaus, solistės ponia Motiekaitienės buvo sudainuota 1954 metais, minint Lietuvos Miškininkų Sąjungos 25 metų sukaktį. Tad keliais tos dainos posmais savo sveikinimą baigių:

Ramybės svajose nugrimzdęs,
Aš sėdiu miško pakrašty,
Kur amžių daina vingių vingiais,
Liūliuoja žuolai šventi.

Miško gaivingo rankų mosto
Jaučiu švelnumą sieloje,
Zaidzas skaudžiausias jos užglosto
Šito akių liepama žalia.

Akyse ašara sužydi,
Tokia lengva, tyli, vėsi...
Kas išdainuos to džiaugsmo dydį
Kurį, giružė, man neši?

Kas išdainuos to ilgesio galybę
Ir grožį pasakos tavos...
Kurį nuauksina sužydę
Miškai tėvynės Lietuvos!

Aš tikiu, kad ši poetės Augustaitytės - Vaičiūniene sukurtas "Girainko daina" taps ateityje laisvos Lietuvos miškininkų imnu.

Tad dar kartą geros sveikatos ir daug, daug kūrybingų Himnų.

Vincas Zemaitis,
Lietuvos Miškininkų S-gos
Išėiv. Pirmininkas

VISI LIETUVIAI, KAIP PAVIENIA
TAIP IR ORGANIZACIJOS, DRAUGAI
JOS — PAREMIKITE SAVO AUKČIUS
MIS "NAUJIENU" MĄSINIŲ FONDA
JUSŲ SKUBI AUKA PASPARTINIS
"NAUJIENU" TOBULETUMA

Tėviškės giesmių vakaras netoli

Kaip kiekvienų metų Verby sekmadienį, taip ir šiais metais lietuvių Tėviškės bažnyčioje įvyksta tradicija virtęs Giesmių Vakaras. Vakarą prasidės 5 val. po pietų. Kadangi kas metai vis daugiau liausytojų rodo susidomėjimą tokiu vakaru, jį reikia laikyti kaip vieną iš mėgiamiausių pasireiškimų mūsų bendruomenės kultūriname gyvenime. Atrodo, atėjo laikas, kad giesmė randa atitinkamą vietą mūsų galvosenoje, kad ji yra mūsų tautos dvasinės kultūros išreiškėja, o ne vien tik pamaldų dalies užpildytoja.

Giesmių Vakarų programoje esą numatyta, be bendrai giesmių giedojimo, visa eilė pasaulinio garso kompozitorių kūrinių, kuriuos atliks Jurgio Lampačio vadovaujamas Tėviškės parapijos choras, vyrų oktetas, duetas ir pučiamieji muzikos instrumentai. Be Felix Mendelssohn-Bartholdy, Ludwig van Beethoven, George Friedrich Haendel, Joseph Haydn, Franz Schubert ir Norman Ramsey, bus atliekami J. Gruodžio ir Vl. Jakūbėno kūriniai.

Tėviškės parapijos choras mūsų visuomenei jau pažįstamas. Jis, be giedojimų savoje bažnyčioje, kartais atlieka dalį šventinės programos lietuvių Tautinėse kapinėse. Be to, praeitais metais talkininkavo Guisepe Verdi ir Br. Markaičio kūrinių atlikimui McCormick salėje ir Jono Karvelio Prekybos Namai yra išleidę jo įgiedotą plokštelę.

Kadangi liko tik viena savaitė laiko iki šio Giesmių Vakarų, būtų laikas jau pagalvoti apie dalyvavimą, kad nereikėtų paskutiniu momentu apsispręsti. Kas jau kartą tokioje šventėje buvo, žino, kaip sunku pasivėlavusiam gauti patogios vietos, nes daugiausia bažnyčia tokiu statyta.

MIRĖ STASYS VALANČIUS

Penktadienį 4:30 val. po pietų mirė plačiai žinomas Čikagos lietuviams (ypač senosios kartos) Stasys Valančius. Mirė jis širdies smūgio iškritus savo namuose, 5702 S. Emerald av. Buvo parapijos krautuvė. Faktiškai šauktas ambulansas, kuris nuvežė jį į Englewood ligoninę. Tačiau Stasys jau buvo miręs.

Stasys Valančius buvo kilęs iš žemaitijos, Telsių miesto. Ten jis lankė pradžios, o vėliau vadinamąją keturių klasių miesto mokyklą, kurią ir baigė. Dirbo kurį laiką raštininku. Į Ameriką atvyko, rodosi, 1913 m. ir apsigyveno Čikagoje.

Iš pradžių dirbo vienuir ir kūr, o kai pramoko anglų kalbos, tai ilgoką laiką tarnavo Universal banko, kurio prezidentas buvo Elias (Eljiošius). Pasitraukęs iš banko, velionis pradėjo dirbti

metu perpildyta iki paskutinės stovimos vietos. Įėjimas laisvas, tik vėliau numatomas perdavimas aukos, kurios suma nenus daugiausia bažnyčia tokiu statyta.

Budriko krautuvėje pardavėju. Dirbo jis ten daug metų kaip pardavėjas, o taip pat ir radijo programų tvarkytojas. Per daugelį metų Budriko krautuvė turėjo radijo programą. Faktiškai pirmą lietuvių radijo programą Čikagoje pradėjo Joe Budrikas kartu su Naujienomis.

Prieš ketverius ar penkerius metus velionis išėjo į pensiją. Pasitraukti iš darbo jis buvo priverstas labiausiai dėl ligos; jo širdis pradėjo šlubuoti. Per kurį laiką jis jokio sunkesnio darbo negalėjo dirbti, nes širdis tuoj pradėdavo "streikuoti".

Velionis buvo labai malonaus būdo ir visada draugiškai nusiteikęs. Jis buvo mėgiamas visų, kas tik jį artiau pažino.

Paliko žmoną Anastaziją, kuri taip pat yra kilusi iš Telsių. Pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje. Laidojamas rytoj. Iš koptyčios bus išlydėtas į Lietuvą Tautines Kapines 1:30 val. po pietų.

Penktas "TRAVIATOS" operos spektaklis, lietuvių visuomenei pageidaujant, įvyks š. m.

BALANDŽIO 3 DIENĄ 3 VAL. P. P. SU

LILIJA ŠUKYTE
IR
ALGIRDU BRAZIU

Marijos Aukštesniosios Mokyklos salėje

Bilietai gaunami "MARGINIUOSE" — 2511 W. 69th St. Nupirkti bilietai negražinami.

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTĖMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Lūdišius, RAŠTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Žolčenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. M. Gimbutienė ir kiti, MAZOJI LIETUVA, 327 psl.	\$3.00
5. K. B. Kraučionas, SIAURUOJU TAKELIU, 178 psl.	\$2.00
6. Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 947 psl.	\$10.00
7. R. J. A. du tomui 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Prof. V. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 430 psl.	\$7.50
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$5.00
10. Vl. Mingėla, KUN, ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Kipras Bielinis, PENKTIEJI METAI, 592 psl.	\$6.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštasis viršelis \$2.00, kietasis \$3.00	\$4.00
13. Juozas Švėdasas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Antanas Baranauškas, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, N. Rostenio vertimas, 40 psl.	\$2.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENE	\$5.00
16. Alfonsas Nevardauskas, PAJURIAIS, PAMARIAIS	\$5.00
17. Jurgis Savickas, ŽEMĖ DEGA.	\$4.50
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$2.50

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, etsiunte nurodylas sumas šėkiu arba money orderiu adresu:

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

How to succeed in saving without really trying

It's hard to sock away money at times, especially when you just can't spare much for savings. And therein lies the real beauty of buying U. S. Savings Bonds on the Payroll Savings Plan.

for you, they're helping to keep your country strong.

So join the millions of Americans who have made a success of Payroll Savings. You'll find you really don't have to work very hard at it. Try it and see.

You never even see the money you're saving until you've suddenly got your hands on a brand new Savings Bond—and it's all yours.

Here's how the plan works: just tell your employer to set aside a small amount of your pay toward the purchase of a Savings Bond. Before you know it, you've got a mate to that first Bond. And your Bonds are already busy—earning another dollar at maturity for every three you invest.

Quick facts about Series E Savings Bonds

- ✓ You get back \$4 for every \$3 at maturity
- ✓ You can get your money when you need it
- ✓ Your Bonds are replaced free if lost, destroyed or stolen
- ✓ You can buy Bonds where you work, or on the Payroll Savings Plan where you work

Buy E Bonds for growth—H Bonds for current income

Bonds are busy in another way, too. While they're earning money

Buy U.S. Savings Bonds

STAR-SPANGLED SAVINGS PLAN FOR ALL AMERICANS

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

LIETUVIAI ŠV. PETRO MIESTE

Kaip italai iš mūsų tautiečio paveržė St. Petersburg Beach miesto mero vietą

(Laiškas iš Floridos)

Pataikyk šitaip į patį įkarštį. Bet jau praėjo ir vėl dvejus metus viskas pasiliks kaip buvo — iki sekančio įkarščio.

Vadinas, atvažiuavus į St. Petersburg Beach, čia buvo pačiame įsisiūbavime šio 7,000 vietinių piliečių (vasarotojai, kaip balso neturintieji, nesiskaito) kokios pusės mylios platumo ir gerų 5 mylių ilgumo švento Petro Paplūdimio (Saint Petersburg Beach — vietinių vadina mero St. Pete Beach) šeimininko — mero rinkimai. Karštas kontestas tarp buvusio šio Paplūdimio mero Richardo Erciaus — lietuvio ir William Coletti — italo.

Richardas Ercius buvo St. Pete's Beach meru nuo 1962 iki 1964 metų. Tų metų rinkimuose prieš Ercių išėjo daug piliečių pažadų žadantis politikierius minėtasis Coletti ir šešiolikos balsų (kiti sako, kad tik 14) dauguma iš Erciaus tas pareigas paveržė.

Pašeimininkavęs 2 metus Coletti turėjo būti perrinktas, ir prieš jį išėjo Richardas Ercius, pagrįstai tikėdamas savo postą atsiimti, ir — greičiausiai būtų tai padaręs, jei nebūtų įsimašęs trečias (tertium gaudens). Tas trečiasis buvo, matyti, tiek nežymus, kad mėnesiui nepraejus, jo nė vardo daugumas nebepamena. Rinkimai įvyko kovo 1 dieną. Rezultate, trečiajam šiek tiek balsų atitraukus, nei Coletti, nei Ercius nesurinko reikalingo balsų skaičiaus ir rinkimai buvo paskelbti negaliojanti, dėl to kovo 22 dienai buvo paskelbti perbalsavimui tarp Coletti ir Erciaus. Kova plakatais, dažniausiai gretinamais iškeltais tuščiose aikštėse ir gatvėgaliuose bei atsišaukimais St. Petersburgo spaudoje buvo gana gyva. Pagaliau atėjo kovo 22 diena. Coletti gyrėsi savo dviejų metų darbais ir visas bėdas vertė buvusiam merui Erciui, meldamas, kad tie iš 7,000 piliečių įsiregistravusieji 4,113 balsuotojai rinktų jį, nes esą daug darbų pradėta, tad reikią "valdžios tęstinumą" tiems darbams baigti ir kitiems pradėti. Ercius savo oponento niekuo nekaltino ir vi-

sa platformą rėmė ūkiškais reikalais, žadėdamas sumažinti mokesčius, kuriuos Coletti per savo 2 metus buvo pakėles 20%, siekti, kad piliečiams būtų sumažinta vandens kaina, ir t. t. Balsavimų rezultatai, paskelbti kovo 23 dieną tokie: Coletti gavo 1,358, Ercius 1,330, taigi 28 balsais mažiau... "Kad nori, žmonės lai sau turi Mr. Coletti", pasakė Ercius. "Ne aš pralošiau. Žmonės pralošė, Tikiu, kad miestas rezultate parduog ne nukentės". Iš 4,113 užsiregistravusių balsavo 2,688, tai yra 66%.

Richard Ercius

Richardas (Dick) Ercius yra lietuvių tėvų Pensylvanijoje sūnus. St. Petersburg Beach gyvena jau 20 metų. Labai malonaus būdo, 47 metų, gana neblogai kalba lietuviškai ir save lietuviu pasididžiudamas vadina. St. Petersburgo lietuvių klube apsilanko ir šiaip su vietiniais lietuviams mielai sueina. Prieš 25 metus vedęs žmoną, amerikietę, iš profesijos dažymo (painting) kontraktorius. Lanke Tennessee universitete, praėjusio II Pasauliniame kare tarnavo U. S. marinuose, yra Amerikos Legion narys, Marinių korpuso lygos vicekomendantas ir dar kelių organizacijų pareigūnas, nuo visiam merui Erciui, meldamas, kad tie iš 7,000 piliečių įsiregistravusieji 4,113 balsuotojai rinktų jį, nes esą daug darbų pradėta, tad reikią "valdžios tęstinumą" tiems darbams baigti ir kitiems pradėti. Ercius savo oponento niekuo nekaltino ir vi-

Atrodo, kad sukrautos skrybėlių krūvos, bet tikrovėje matome elektros lempas, kreipiančias šviesą į pagedaujama kryptį. Šios didelės lempos gaminamos Clevelande, Ohio.

Nesijaudina nė švento Petro Paplūdimio piliečiai lietuviai, kurie sako, kad Dikas Ercius buvo jų miesto meru ir bus, o tuo tarpu tegul Coletti pakolektuoja.

Kas yra tie St. Petersburg Beach lietuviai, kurie savo tautiečio Ercium didžiuojasi? Jie yra Jonas Sinkus, Antanas Tullys, Galinis, Seštokas, Al. Zuris ir Maskoliūnas, bet pastarasis gyvena kitame paplūdimių gale, vadinamame Clearwater Beach, taigi jau nebe švento Petro pilietis.

Jonas Sinkus

Jonas ir Frances Sinkai. Kalbant apie žemės rojų, tai jei Jehova kūrė kada žmogui šioje žemėje geriausią gyvenimą, jį turėjo būti Florida. Priešingai, kam į šį pusiasalį būtų tiek višokausių gėrybių priekroves, ir dar priedams saulėkaitos be saiko! Kad čia būta ar turėta būti rojus, liūdičia dar šandien čia gyvenančiųjų veidai. Charakteringiausias yra St. Petersburg Beach gyvenantis Jonas J. Sinkus, kilęs iš Pelenų kaimo, Lukšių valsė, suvalkietis ūkininko vaikas, atvykęs iš Lietuvos į Chicago 1909 metais ir nuo 1954 metų jau gyvenęs Floridoje.

Jo akys amžinai šypsosi ir taip įtikinančiai, jog matydamas Joną Sinkų nebeturi mažiausios abejonės matęs laimingiausią žmogų pasaulyje, o toks jis tikrai yra. Viena, kad turi retai kitur tokią randamą, o gal niekur kitur neberandamą tokią šaunią žmoną Frances Zurytę, čekagiškio teisėjo Zurio ir dar kelių brolių seselę, kurią jis susirado ir vedė 1917 metais; kita kad yra, matyt, gimęs po laimingą žvaigždę, nes buvo sėkmingas biznierių (realtorius, nejudomo turto pirkėjas-pardavėjas), draudimo brokeris, viešasis notaras ir t. t. Jo vardu ir šandien Chicagoje tebevadinama subdivizija (John Sinkus Subdivision) tarp 66 ir 67 gatvių ir Springfield ave., Marquette Parke, kur šandien yra vadinama pirmosios klasės lietuvių kolonija.

Jonas Sinkus Chicagoje turėjo apartamentinius namus prie Blue Island bulvaru, o prie Michigano ežero, Long Beach, vasarinę rezidenciją, kur gyvendavo šeima ir pats atvykdavo savaitgaliais nuo pareigų pasislėpti. Jis priklausė Chicagos Nejudomo Turto Tarybai (Real Estate Board), Long Beach Country klubui ir Chicago Board of Underwriters. Buvo veiklus SLA ir Chicagos

Lietuvių Draugijos narys ir višokiausiu lietuviškų reikalų rėmėjas, ypač nemažai pašelpęs lietuviškąjį mokslo siekiantį jaunimą. Šandien sveikas linksmas, amžinai besišypsantiomis akimis, su tokia pat žmona Frances gyvena nuosavose 3 apartamentų namuose Golf Winds Drive, St. Petersburg Beach. Graži, ankstyvojo ispanų stiliaus rezidencija su erdviu, palmėmis bei kitokiais pietiniais dekoratyviniais medeliais apodintu kiemu. Dar 1954 metais likvidavęs biznį Chicagoje ir apvažinęs Gulfo pakraščius, pagaliau suradęs sveikiausią ir tinkamiausią gyvenimo vietą šiame "švento Petro Paplūdimyje" pasistatydino kokius norėdamas namus: vienam apartamente pats gyvena su ponia Frances Senkiete; kitame gyvena jo sūnus Jonas, atsakingas pareigūnas Stock Exchange St. Petersburg. Jonas Jr. yra Morgan Park miltarinės akademijos ir John Marshall teisių mokyklos auklėtinis. Trečiasis apartamentas palaikomas dukrai Mildai, kuri yra ištekėjusi už realtoriaus Mr. Keech ir šiuo metu tebeveda savo tėvo real estate ofisą Chicagoje ir kartkartėmis atvažiuoja atostogų į Floridą.

Mrs. Frances Sinkus čia St. Pete Beach turi atskirai gyvenančius du brolius, vienas jų Al Zuris, prie 70 Avenue, yra dailininkas ir savo namus bei namų kiemą pavertęs tikru meno dalykų muziejumi. Čia per žiemą atostogavo ir jos brolis iš Chicagos, teisėjas Jonas Zuris. Negalima praeiti nepriminus, kad prie visų kitų pavyzdingos lietuviškos savybių, ponia Senkienė yra ir labai puiki lietuviška virėja, nes tokių tik Lietuvoje gaminamų skanių lietuviškų valgių retai šeimininkė Amerikoje bemo-

Marquette Parko bendruomenininkai dirba

Apylinkės valdyba savo posėdyje kovo mėn. 11 d., kuriame be visų apylinkės valdybos narių dalyvavo buvęs valdybos pirmininkas K. Barzdukas, Lietuvių Fondo įgaliotinis V. Diminskas ir sporto klubo "Neris" atstovas p. Ziupsnys.

L. F. atstovas painformavo valdybą, kad mūsų apylinkė, vėjais reikalams yra suskirstyta į 15 rajonų. Kiekvienam rajonui turėtų vadovauti 2 pareigūnai, bet šiuo laiku tokių vadovų trūksta ir prašo tuo klausimu V-bos paramos. Šiais metais fondu turėtų prasidės balandžio mėn. 1 d. Praneša, kad yra palengvintos sąlygos įstoti pilnu L. F. nariu, nes \$100 mokesį galima mo-

ka taip gerai ir skaniai pagaminti, kaip vaišingoji Jono žmona.

Baigiant apie Joną Sinkų, primintina, kad jis būdamas 1925 metais Lietuvoje ir grįždamas į Ameriką savo lėšomis parsivežė Juozą Babravičių ir kad pas jį, 33 ir Halsted gatvių kampo namuose ilgesnį laiką gyveno komp. Stasys Šimkus. Bet idomiausia naujienė bus girdėti, kad Jonas Sinkus buvo vienas iš būrelio čekagičių veikėjų, kurie 1914 metais, su Kaziu Gugiu priešakyje, sudarė sutikimo komitetą steigiamoms Naujienoms redaktorių Dr. Pijū Grigaitį parvežti, jam priėmimo vakarienei suruošti ir jam apgyvendinti. "Naujienas" skaitau nuo pat pirmojo numerio ir, tur būt, nė vieno egzemplioriaus nesu apleidęs", pasakė p. Sinkus savo linksmomis akimis patenkintai patvirtindamas.

Beje, įvairių relikvijų tarpe jis parodė dail. Grybo jam specialiai atsiųstą nepaprastai gražų jaunos mergaitės portretą reliefie ir du JAV valdžios atžymėjimus: Vienas yra US Savings Bonds padėka už sėkmingą bonų platinimą, kitas iš JAV kariuomenės vadovybės už pasidarbinimą krašto gynimo naudai dar I pasaulinio karo metu.

(b. d.) J. Pr.

leiti dojamis. Vienbalsiai nutarta prašyti V. Diminską pasilikti sekančiam terminui valdybos įgaliotiniu prie L. Fondo.

Sporto klubo "Neris" administruoti pavesti pačiam klubui. Apylinkės Valdyba bus tik kaip klubo globėja, skiriant reikalingą finansinę paramą iki \$400 į metus. Dėl sporto klubo "Audra", kurio vadovavimo buvęs vadovas K. Barzdukas griežtai atsisako, pavesta valdybai išsiaiškinti su to klubo vadovybe ir globoti klubą sudarant sąlygas jo egzistencijai.

Jaunimo ir švietimo vadovė J. Juhulevičienė pranešė, kad Motinos Dienos minėjimo tikslu turėjo pasitarimus su K. Doneičio mokykla, parapijos lituanistinė mokykla, Tėviškės partijos sekmadienine mokykla ir Montessori mokykla. Visos šios mokyklos pažadėjo prie programos prisidėti ir remti Motinos Dienos minėjimo parengimą.

Nubluksusi tautinė vėliava bažnyčioje pakeista nauja ir šių metų kovo mėn. 20 d. pašventinusi pastatyta Marquette Parko lietuvių bažnyčioje. Solidarumo mokesčių rinkimą palikti sena tvarka — krautuose: B. Brazdžionis, Marginalis, Terra, Tveras ir naujai atidarytoje televizijos krautuose "Banga", 2740 W. 63 str., kurios savininkas P. Rudėnas maloniai sutiko šiam reikalui padėti. Solidarumo mokesčių priėmimo ir kiekvienas apylinkės valdybos narys arba valdybos įgaliotais asmuo. Gegužės-rugsėjo mėn. bus nariai aplankyti namuose renkant solidarumo mokesčius.

Valdybos vicepirmininkui Julijui Vepštui sutikus, vienbalsiai jis išrinktas Kanados ir JAV III-ėsios dainų šventės bilietų platintojo komisijos pirmininku. Jam talkininkauja visi valdybos nariai.

Apie Chicagos apygardos apylinkių atstovų suvažiavimą, kuris įvyks šių metų gegužės mėn. 8 d., painformuoti mūsų apylinkės atstovus raštu.

SKAITYTI PATS IR PARAGINTI KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

TURTAS VIRŠ \$100,000,000.00
REZERVAI VIRŠ \$9,500,000.00

BENDROVĖ IŠ SENO VEDAMA TĖVO IR SŪNAUS.

JUSTIN MACKIEWICH,
Direktorių Tarybos Pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.,
Prezidentas

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

VALANDOS:

- PIRMADIENIAIS 9 iki 8 v. v.
- ANTRADIENIAIS 9 iki 4 v. v.
- TREČIADIENIAIS uždaryta
- KETVIRTADIEN. 9 iki 8 v. v.
- PENKTADIENIAIS 9 iki 4 v. v.
- SESTADIENIAIS 9 iki 12 v.

4 1/2%

VISŲ RŪŠIŲ TAUPMENOMS 4 KARTUS METUOSE

Taupmenos įdėtos iki 15 dien. mėnesio, pelno dividendą nuo pradžios mėnesio.

Paskolos namams įsigyti ar taisyti.

4192 ARCHER AVE. CHICAGO, ILLINOIS 60632. VI 7-1141

INVEST IN UNIVEST

CURRENT Dividend Rate

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone: HAymarket 1-3070

* Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI (Nauji dideli irkeiti - Gražūsai kraustymo frankai) Šių metų patyrimas - Pigus ir sėkmingas pataravimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Chicago 36 Tel. Tol. Wobbrook 5-9209

4 1/2% current dividend

4 1/2% DIVIDENDĄ MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS

Paskolos ilgimams metams ilgaisi išmokėjimais.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632

Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniai uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

Subscription Rates:
In Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose
metams \$16.00
pusiui metų \$8.50
trims mėnesiams \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$14.00
pusiui metų \$7.50
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Užsienio
metams \$18.00
pusiui metų \$10.00
vienam mėnesiui \$2.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

APŽVALGA

Rinks iš daugiau, kaip vieno

Komunistinėje Rusijoje, renkant atstovus į Aukščiausiąją Sovietą, balsuotojams būna pateikiama viso tik vienas kandidato sąrašas, kurį pasiūlo komunistų partijos komitetas. Kiekvienoje rinkimų apygardoje rinkikas, atėjęs į balsavimo vietą, gauna kortelę su atspausdintu joje kandidato vardu — pavardė. Kadangi jokių kitų kandidato nėra, tai rinkikui nelieka nieko daugiau, kaip įkišti tą kortelę į voką, voką užlipinti ir įdėti į dėžę.

Šita "rinkimų" procedūra yra tokia kūdikiška, kad suaugusieji Sovietų Sąjungos piliečiai jaučia sarmatą, turėdami joje dalyvauti.

Bet dabar, kaip pranešama iš Maskvos, kilo aukštesnė komunistų sferose sumanymas sovietinių "rinkimų" tvarką pakeisti. Sovietinės Armėnijos respublikos prezidentas ir universiteto rektorius K. Arutiunin sako, jog Sovietų Sąjungos valdžia ketina įvesti naują rinkimų sistemą, kad atstovai būtų renkami ne iš vieno kandidato, bet iš dviejų arba daugiau kandidato.

Pamanykite, kokia tai bus pažanga, kai balsuotojams bus suteikta proga, renkant atstovą, pasirinkti daugiau, negu iš vieno kandidato!

Tačiau bus palikta sena taisyklė, kad kandidatai turi būti tik komunistų partijos nariai arba jos parinkti ir rekomenduoti bendrakaičiai. Sovietų Sąjungoje tėra tik viena politinė organizacija ir, anot komunistų teoretikų, kitaip negali būti, nes tenai "nebėra visuomeninių klasių".

Bet tai, žinoma, melas ir nesąmonė. Sovietų Sąjungoje yra dideli interesų skirtumai tarp valdančiųjų ir valdomųjų. Pirmieji turi įvairių privilegijų, antrieji neturi. Yra faktas, kad sovietų pramonėje neretai įvyksta darbininkų neramumai ir net streikai, kurie būna labai aštriai baudžiami. Jeigu filatelija yra pomėgis (angliškai tarian, "hobby") ir net

priespaudoje valdžia; jų samdytojams nereikėdavo patiems tą biauur darbą atlikti.

Tačiau, jei Rusijoje klasių "nėra", tai kodėl neturi teisės visi žmonės dalyvauti kandidatų nominavime ir atstovų rinkimuose? Kodėl kandidatų statymo teisę pasisavino viena tik komunistų partija, kurios rankose yra valdžia? Ar ne dėlto, kad ta valdžia žmonių bijo ir jais nepasitiki?

Armėnas Arutiuninas dumia žmonėms akis, bandydamas sudaryti įspūdį, kad komunistinis režimas "progresuoja", — kai tikrumoje jisai pūva.

Biznierių ir profesionalų Carson Conrad (kairė) ir William Bell pripažinti sveikaisiais žmonėmis Amerikoje. Turi gerą širdis, visus kitus organus ir gyvai reaguoja į bėgamus reikalus.

V. LESNIAUSKAS

LIETUVIŠKOJO JAUNIMO METAI IR FILATELIJA

1966-tieji metai yra paskelbti "Lietuviškojo Jaunimo Metais". Lietuvių tauta laukia ir tikisi, kad lietuviškasis jaunimas laisvame pasaulyje aktyviau įsijungs į lietuviškąjį veikimą visose srityse, kaip tai: literatūroje, mene, muzikoje, sporte, organizacijose, draugijose. Visi gerai žinome, kad tik bendromis jėgomis veiksime, labiau savo veikimą sustiprinsime, daugiau pasieksime, laimėsime.

Yra dar viena sritis, kurioje lietuviškasis jaunimas patygtinai mažai reikišias ir mažai įdomausi, tai — filatelija arba pašto ženklų rinkimas. (Kiekuo daug galime išmokyti pašto ženklus rinkdami! Juk šiuo laikų pašto ženkluose atspindi visas žmonijos gyvenimas: tautų praeitis, dabartis, kūryba ir pažanga visose srityse.)

Deja, dažnai tenka išgirsti priekaištų, kad filatelija esanti tik vaikų pramoga, žaidimas, nenaudingas laiko leidimas ir panašiai. Kad tokie priekaištai yra labai nerimti, neapgalvoti, — nesunku įrodyti. Tik pažvelkime, kas yra tie tikrieji filatelista. Ogi jų tarpe randame karalių, prezidentų ir kitų aukštųjų valdininkų, dvasininkų, profesorių, daktarų, inžinierių ir visokiųjų profesijų rimtų asmenų — vyrų ir moterų, — kurie, tiesa, beveik visi dar jauni būdami buvo pradėję ženklus rinkti, bet niekadęs nesustojo jais domėtis.

Bendrai imant sakoma, kad filatelija yra pomėgis (angliškai tarian, "hobby") ir net

patrauklus pomėgis, tačiau šiais laikais jau yra nemažai filatelistų žinovų ir biznierių, kurie iš to "duoną valgo".

Kuo pašto ženklų rinkimas yra naudingas? Apie pašto ženklų rinkimą ir jų naudingumą daugybė knygų yra parašyta. Trumpai aptariant, filatelija mus auklėja, moko, duoda tam tikro moralumo ir, be viso to, pašto ženklų rinkimai turi nuolat kylančią vertę. Pašto ženklų rinkimas ir jų tvarkymas ugdo mums tvarkingumą, kantrybę, pastabumą, sąžiniškumą, draugiškumą. O kiek daug galime išmokyti pašto ženklus rinkdami! Juk šiuo laikų pašto ženkluose atspindi visas žmonijos gyvenimas: tautų praeitis, dabartis, kūryba ir pažanga visose srityse.

Viso pasaulio pašto ženklų yra tiek daug, kad juos visus surinkti jau neįmanoma. Užtat šiuo laikų filatelista apsiriboja, rinkdami ar tai kelių valstybių, ar šiaip kokios mėgiamos srities pašto ženklus, pavyzdžiui: vieni renka ženklus, kuriuose vaizduojamas sportas, kiti renka religinius ženklus, treči — istorinius, dar kiti — skautiškus, oro pašto, laivininkystės, Raudonojo Kryžiaus ir dar kitokių. Tačiau kiekvienas tikras filatelistas, kaip taisyklė, jaučia pareigą rinkti pirmo eilės savo valstybės pašto ženklus.

Kad būtų lengviau norimus pašto ženklus surinkti, filatelista būrasi į savo srities ratalius, draugijas, sąjungas, kur savo susirinkimuose ne tik maloniai ir kultūringai vieną kitą valandą praleidžia, bet ir turi progos vieni per kitus savo pašto ženklų rinkinius papil-

dyti, ar tai mainydamai ar nusipirkdami vieni iš kitų trūkstaumus ženklus.

Ir lietuviai filatelistai Amerikoje yra susibūrę į savo draugijas, kurių viena yra Chicagoje, o kita New Yorke. Chicago "Filatelistų Draugija Lietuva", šį rudenį minėdama 20-ties metų veiklos sukaktį, pagrįstai didžiuojasi nuveiktais darbais ne tik filatelijos, bet ir lietuviškos kultūrinės veiklos srityse: per tą laikotarpį buvo suruošta vienuolika parodų, kuriose lietuviškais pašto ženklais buvo garsinamas Lietuvos vardas ne tik savųjų, bet ir kitataučių tarpe; išleista daugybė vokų bei parodinių ženkelių įvairioms Lietuvos sukaktims paminėti; išleistas pilnas Lietuvos pašto ženklų albumas; nuolat leidžiamas draugijos biuletinis, kurį nariai gauna nemokamai, ir kuriame randame daug filatelinį ir šiaip patriotinių straipsnių. O svarbiausia, — draugijos nariai susirinkimuose turi progos papildyti savo lietuviškų pašto ženklų rinkinius, kuriuos dažnai išsato ne tik savose, bet ir kitataučių filatelistų parodose.

gunami kaip retesnieji pašto ženklai.

Susidarius pakankamai skaičių jaunuolių, bus sudarytas jaunųjų filatelistų ratalis, kuriam bus teikiama įvairių lengvatos savo veikimui išvystyti ir savo tikslams atsiekti.

Apsispręsk ir rašyk šiuo adresu:

Eug. Petrauskas
7742 So. Troy St.
Chicago, Ill. 60652

1965 m. Balso Chicago Apskritis rudens vajuos apyskaita

Surinkta:

Town of Lake	242.50
Roseland	757.40
Evanston	243.00
Beverly Shores	92.00
West Side	382.50
18-ta Kolonija	182.00
Waukegan	303.00
Gage Park	900.25
Cicero	1700.50
Lemont	157.00
Elgin	1140.00
Willow Springs	148.00
Bridgeport	889.25
Brighton Park	2362.00
Chicago Heights	130.00
North Side	193.48
Marquette Park	6558.83
Vykdomasis Komitetas	3813.40
Viso surinkta	20,195.11
Lieka	19,610.12

Vajuos Vykdymui išleista 584.99

Pinigai perduoti Balso Chicago Apskritis valdybai ir persiųsti Balso Centro Valdybai.

L. Kraučeliūnas,
Globo Komiteto Pirmininkas
Vykdomasis Komitetas: P. Šilas, D. Bobelienė, L. Šulas, Alb. Dzirvonas, J. Baris.

Naujiųjų administracija turi daug gražių ir nebrangių knygų, kurias galima tik už kelis dolerius įsigyti. Knyga yra geriausias žmogaus draugas, tad ir Tamsta išsigyk bent keletą tokių knygų.

Nustojo vilties pasivyti Ameriką

Sovietų Sąjunga tikrumoje pasitraukė iš ekonominių lenktynių su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis. Dabartiniai jos vadai laiko neįvykdoma fantazija Chruščiovo pranašavimą, kad iki 1980 metų Sovietų Sąjunga bus virtusi "gausybės kraštu".

Taip kalba akyklūs sovietinio gyvenimo stebėtojai. Jie nurodo, kad naujieji sovietų ekonominiai planai yra daug kuklesni — ir realesni.

Penkmečio planas, skiriamas 1966-1970 metų laikotarpiui, bus pateiktas šio mėnesio pabaigoje komunistų partijos suvažiavimui patvirtinti. Jisai pramato pramonės augimą per tuos penkerius metus iki 7 ar 8 nuošimčių kasmet, bet ne 12 nuoš., kaip žadėjo Chruščiovas.

Tačiau kompetentingi ekonomistai mano, kad dar ir tie sumažintieji skaičiai per dideli. Laikoma nepasiekiamu dalyku Maskvos planuotojų užsimojimą tęsti apsiginklavimo politiką ir tuo pačiu laiku plėsti pramonę, gaminančią plataus vartojimo daiktus, kartu neatsisakant ir nuo erdvės užkariavimo žygių, kuriems reikia be galo daug pinigų ir darbo.

Atrodo, kad šioje erdvės tyrimo ir užkariavimo srityje sovietų ambicija pralenkti Ameriką dar nėra sumažėjusi. Bet klausimas, kiek naudos iš to turės komunistinė imperija ir jos žmonės?

Jei bus išleidžiami bilijonai rublių skridimams į tarpplanetines erdves, tai ar bus galima žymiai padidinti gaminimą batų, drabužių ir kitų kasdieniniams gyvenime reikalingų daiktų? O vartotojų apetitai augs; norėdama ar nenorėdama, valdžia turės juos patenkinti.

Vakarų ekspertai Maskvoje nurodo, kad silpniausia vieta sovietų ekonomijoje buvo ir tebėra žemės ūkis. Sovietų Sąjunga neįstengia pasigaminti net pakankamai duonos savo gyventojams ir yra priversta importuoti kviečius iš užsienių, mokant už juos auksu arba tvirtomis svetimų šalių valiutomis (nes rusiško rublio užsienių bankai neima).

Norint pakelti žemės ūkio gamybą, reikia įdėti milijoniškas sumas pinigų į trąšų gaminimą, į dirbtinį laukų drėkinimą, į augmenų sėklų ir gyvulių veislių pagerinimą. Bet didžiausia kliūtis agrikultūros pažangai yra ūkininkų nenoras dirbti kolchozų ir sovechozų naudai. Tą savo nenorą ūkininkai demonstuoja, pagamindami savo mažuose sodybų sklypliuose proporcingai kur kas daugiau, negu dideliuose kolūkių plotuose.

Netikėtina, kad sovietų valdžia to skirtumo nemato. Išvada iš jo visai aiški: reikia kolchozine žemės ūkio

sistemą panaikinti, pervedant žemę privačion ūkininkų nuosavybėn. Bet Kremliaus valdovai tam priešingi, nes tai reikštų galą sovietiniam komunizmui, kitaip sakant, sovietinės biurokratijos diktatūrai.

Kol tas komunistinis slogutis slėgs Rusijos ekonomiją, ji vis labiau ir labiau atsiliks nuo demokratišnių Vakarų.

Artimos praeities Lietuvoje įvykių nuotrupos

Iki 1941 m. sausio 1 d. KSNKS dalies išskeltose bylose kaltinamaisiais daugumoje buvo prekybininkai žydai. Buvo iškelta byla Skardupių klebonui dėl bažnyčiai stamos medžiagos nelegalumo Marijonų vie-nuolynui, pagal Namiko skundą, dėl Patašinės ūkyje paslėptų karvių, S. Kalvarijos balsiuviai dėl odo atsargos sudarymo ir kitokių, bet jos buvo nutrauktos, nes ir prie didžiausių pastangų nusikaltimo pėdsakų nerasta. Prieš pat karą Stipinas įsakė kunigams bylas atnaujinti, bet prasidėjus karui sudegė milicijos raštinė su visom bylom.

Lietuvos kalėjimus sovietai vadino sanatorijomis. Kad jie atrodytų sovietiniais kalėjimais, pirmiausia ant langų užkabino tam tikras dėzes su plyšiu viršuje, šonuose laiptuotais plyšeliais ir dangų, kad kaliniai nematytų, kas dedasi apačioje ir priešakyje. Prie lango kalinys neturėjo teisės prieiti, nebent momentui langui atidaryti. Kalinys turėjo teisę tik tą kameroje laikyti, kas jam duota: čiuzinį, antklodę, maišelį su šiaudais vietoje pagalvės, bliudėlį ir šaukštą. Miegoti galėjo, jei naktiniam tardymui nešaukdavo, nuo 10 val. vak. iki 6 val. ryto. Dienos metu ne tik miegoti, bet atsigulti ar snausti sėdint buvo draudžiama. Ryte tik atsikėlus vedavo kelioms minutėms į išvietę nusiprausti ir apsitvar-

kyti, taip pat vakare prieš 6 val., kitu metu ten neišleisdavo. Garsiai kalbėti ar juoktis — negalima. Iki 1941 m. kovo mėnesio iš kameros niekur neišleisdavo. Vėliau išvedavo į tam tikrą kiemą apie 20 minučių pasivaikščioti, bet į tą laiką įskaitomas atėjimas ir grįžimas į kamero, tad lauke išbūti tekdavo apie 10 minučių. Ypatingai buvo dabojojama, kad vienos kameros kaliniai nesutiktų ar nepamatytų kitos kameros kalinių. Marijampolės kalėjimas buvo perpildytas. Vienuteis buvo po 4, kartais ir 5 kalinius. Bendrose 15 žmonių kameroje buvo po 32 ir net po 35 kalinių. Dažnai kameroje buvo daromos kratos. Kalinius išvarydavo į koridorius, liepdavo išsirengti iki nuogumos, atsigrįžti į sieną, ranktas iškelti, kelis kartus tūptis ir keltis. Žiemos metu tyčia atidarydavo koridoriaus langus ir nuogos laikydavo, kol kaliniai pradėdavo drebtį ir lūpos pamėlynuodavo. Gerų prižiūrėtojų buvo tik keli. Geri dėl to, kad prie menkniekių nesikabindavo, nesibardavo ir bauriai nesikoliodavo.

Tardytojai buvo žiaurūs, dažniausiai tardydavo naktimis. Kai visi kaliniai suguldavo, pasigirdavo koridoriuje žingsniai ir šnipzdėjimas. Kiekvienas žinojo, jog kurį nors iš kameros ves tardymui. Tyliai atsidarydavo kameros durys, prižiūrėtojas reikalingo kalinio pavardės nesakydavo, bet paklausdavo, kieno pavardė prasideda raide, pvz., B. Jei būdavo keli kaliniai su pavardės pirma raide B, visi turėdavo pasakyti savo pavardę. Reikalingam atsiliepus, liepdavo rengtis ir išeiti. Dažnai iš tardymo į kamero grąžindavo,

kai jau visi kaliniai buvo sukilę. Atvestasis kalinys neturėjo teisės gultis. Kartais kalinys iš eilės kelias naktis buvo tardomas, tai ir kelias paras likdavo be miego. Ne tik be miego, bet likdavo ir be dantų, įlauztais šonkauliais arba vietoje kameros atsidurdavo ligoninėje.

Zymesnius veikėjus, aukštesnių vietų tarnautojus ir "užsispyrusius" kalinius tardymui siųsdavo į Kauną. Apie Kauno tardymo baisybės rašė "I Laisvę" Nr. 8, o pakartojto Marijampolės "Nauja Gadyne" 1941 m. liepos 11 d. Nr. 5, 8 psl. Jau daug kas sovietų žiaurumus užmiršo, todėl iškelusiems klausimui dėl bendradarbiavimo su okupantu, pravartu citata priminti.

"Kai kuriuos buvusius Valstybės Saugumo Departamento tarnautojus bolševikų tardytojai klausdavo: Kur buvo jūsų įstaigos kankinamieji kambariai?"

"Kai tardomasis nustebintas imdavo aiškinti, kad tokių visai nebuvo, tai tardytojai siųsdavo, kodėl, girdi, tardomasis tai slepia, ir reikalaudavo būtinai atsakyti teigiamai, reikalavimus kartais paremdami net ir gana skaudžiais bei gausiais smūgiais. Jie jokių būdu negalėjo suprasti, kaip polceijos įstaiga gali veikti be kankinimo kambarių..."

"Kad sultingų keiksmų seansai, grasinimai sušaudyti yra pagrindinės bolševikinių tardytojų tiesos ieškojimo priemonės, tą žino kiekvienas, kas tik buvo suimtas. Daugeliui taip pat teko patirti ir radikalės tiesos išgavimo priemonių: neleidimas už savo pinigus nusipirkti net ir tos menkos normos maisto priedo, kuri pinigų

turintiems būdavo leidžiama pirkti, uždarymas į karcerį, paanki, galvos, šonkaulių apdaužymas... vertimas gulėti ant grindų apie dvi savaites, neleidžiant nei minutę net atsistėti, arba vertimas sėdėti ramiai ant taburetės iki tol, kol žmogus apalsta (vienas mūsų karininkas, kuriam nebuvo jokio konkretaus kaltinimo, sėdėjo vienu atveju beveik tris paras, kitu atveju 36 valandas, o tardytojai, kas aštuonias valandas pasikeisdami, būdavo ir retkarčiais klausė: Na, ar jau papasakosi apie savo kontrrevoliucinę veiklą?) ir t.t. Tos radikalios priemonės išbandyti teko palyginti nedideliam suimtųjų skaičiui...

"Buvusiame Valstybės Saugumo Departamento garaže padaryta šokių tokių patvarkymų. Pertvarkymai paprasti, bet reikšmingi. Iš garažo patalpos dalies padaryti keturi kambariai. Pirmajame kambaryje paliktas buvęs senas langas (nepermatomas) ir jame yra primėtyta pistoletinių šovinių dėželių, didelė geležinė dalba ir... vaistinė. Durys paprastos. Į antrąjį kambarį įeinama taip pat iš garažo patalpos, bet durys į jį jau apmuštos garso nepraileidžiančia medžiaga. Grindys cementinės, langas užmūrytas, kambarys visai tuščias. Iš jo jau dvigubos izoliuotos durys veda į kitą taip pat tik elektra apšviečiamą kambarį, ant kurio grindų gulį sudėvėtas kilimėlis, stovi rašomasis stalas, trys kėdės, o kampe, už tamsios užuolaidos, vandens kranas rankoms nusiplauti. Nieko ypatinga, tik... ant dviejų sienų daug kraujo šlakų... O iš to kambario vėl dvigubos izoliuotos durys veda į paskutinį

kambarį, kuris jau kiek ypatingiau įrengtas. Iš lentų padarytos antrinės sienos ir lubos apie 10 cm. atstumo nuo mūro sienų ir lubų. Tarpas užpildytas piūvenomis. Lentos tamsiai nudažytos ir jose yra nemaža skylučių — kulky pėdsakai. Taip įrengtame kambaryje galima šaudyti — kulkos nuo mūro sienos neatšoksta. Cementinių grindų viduryje lyg vandeniui nubėgti latakas, bet dar birželio 24 dieną jis buvo raudonas nuo kraujo. Ant grindų mėtsi keliolika pistoleto šovinių tūtelių. Iš šio kambario kitos durys išeina atgal į garažą...

"Aiškinti, kas tai per kambariai buvo, tur būt, nereikia. Sienos ir latakas patys kalba..." (Nauja Gadyne, 1941.VII.11, Nr. 5, 2 psl.)

Pavasarij, balandžio, gegužės mėnesius, kalėjimo gydytojas visų politinių kalinių tikrino sveikatą. Kuriam tikslui — kaliniai nežinojo, tik vėliau patirta — sužinoti ar tinka fiziniam darbu.

Tuo metu Pabaltijo Kraštams Karo Tribunolas ir Ypatingas NKBG Susirinkimas jau pradėjo politinius kalinius bausti. Karo Tribunolas dažniausia baudydavo mirtimi, o NKBG Susirinkimas — priverčiamųjų darbų stovykla, sprendimais už akių.

(Bus daugiau)

Aukokite
"NAUJIENŲ"
MAŠINŲ FONDUI

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS... 2858 W. 63rd STREET

DR. K. G. BALUKAS... AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS... 6449 So. Pulaski Rd.

DR. S. BIEZIS... GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3148 WEST 63rd STREET

DR. PETER BRAZIS... PHYSICIAN AND SURGEON... 2434 WEST 71st STREET

DR. BR. GAIZIUNAS... GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET

DR. A. JENKINS... GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3844 WEST 63rd STREET

DR. ALDONA A. JUŠKA... AKIU LIGŲ SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS... 2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIUNAS... VIDAUS IR KRAUJŲ LIGOS... 5540 So. PULASKI RD.

DR. P. KISIELIUS... GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 4938 W. 15th Street, Cicero

DR. A. MACIUNAS... CHIRURGAS... 2858 W. 63rd STREET

DR. J. MEŠKAUSKAS... GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET

DR. A. MONTVIDAS... GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 4010 WEST MADISON STREET

DR. LEONAS SEIBUTIS... INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA... 2454 WEST 71st ST.

DR. P. STRIMAITIS... GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET

DR. VYT. TAURAS... GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2652 WEST 59th STREET

42 METAI BIZNYJE

Rašo DAN KURAITIS

X. Pirmieji Chicago lietuviai turtuoliai.

Primęs kelis dalykus apie baisią 1930 metų depresiją, noriu taip pat tarti kelis žodžius ir apie šviesesnius to laikotarpio įvykius.

Pirmieji depresijos ženklai jau buvo pastebėti 1928 metais, bet mažai kas atkreipė į juos reikalingo dėmesio ir niekas nenorėjo imtis apsaugos priemonių.

DR. V. P. TUMASONIS... CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET

DR. V. VILEIŠIS... GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 756 WEST 35 STREET

P. SILEIKIS, O. P. ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS... 2850 West 63rd St., Chicago, Ill.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI... DR. G. SERNER... 30 metų patyrimas

DR. ANT. RUDOKAS, Opt... 4455 So. CALIFORNIA, Yards 7-7381

PERKRAUSTYMAI... MOVING... 2047 W. 67th Pl., Walbrook 5-8063

MOVING... ANTANAS VILIMAS... 3415 So. LITUANICA AVENUE

GRADINSKAS... GARANTUOJAMA, KAD GAUSIT LIETUVISKĄ TV PROGRAMĄ

SOPHIE BARCUS... RADIJŲ ŠEIMOS VALANDOS... 1490 kil. A. M.

LIETUVIŲ KALBA: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto.

LIETUVIŲ KALBA: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto.

rikai, bet visos žmonijos laime jų pranašystės neišsipildė. Stalinai ir gausi jo pakalikų gauja visus savo "rrevoliucijos" planus buvo pagrindę Amerikos depresija.

Nikita jau nebetikėjo ekonominio Amerikos gyvenimo sugrįžimui ir baisia depresija, o Kosyginas atsisakė duoti tokias dideles sumas pinigų Amerikos depresijos laukiantiems krankiliams.

As noriu kelis žodžius tarti apie tą priešdepresinį Chicago lietuviai laikotarpį. Reikia pripažinti, jog tai buvo lietuviško biznio žydėjimo laikotarpis.

Bridgeporte buvo Universal Bankas, aptarnavęs lietuvius ir plačius nelietuvių biznierių sluoksnius.

Labiausiai visų dėmesį patraukė tais laikais jaunas biznierių Justinas Mackevičius, kuris skubiom real estate operacijoms išliko visa galva aukščiau visų kitų biznierių.

Kai kurie mūsų "milijonieriai" depresijos pradžioje gana aukštai nešėsi. Neturtingesniems ir vargo ir darbo pelėms buvo gana sunku su jais susitikti ir pasikalbėti.

Depresija juos nukėlė nuo aukšto sosto. Daugelį sulgino su menkaisiais beturčiais. Depresijai kelias savaites pasiautęs buvo gana sunku su jais susitikti ir pasikalbėti.

Buvo tokių, kuriems puikybė proto neapsuko. Gerai ir blogais laikais jie kalbėdavosi su paprastais žmonėmis. Jeigu galėdavo, tai jiems ir padėdavo. Justinas Mackevičius tada su kiekvienu iš bankų pas jį užėjusių žmogum pasikalbėdavo. Jis

JAV aviacijos patarėjas Dr. Allen Hynek

pasikalba ir šiandien, jei turi laiko. Juozas Alijošius buvo kietas žemaitis, ne su kiekvienu jis kalbėdavo, bet mane, atsimenu, buvo pamėgęs.

Bridgeporte buvo Universal Bankas, aptarnavęs lietuvius ir plačius nelietuvių biznierių sluoksnius.

Joniškėčių Klubo didžioji šventė... 40 metų sekmingo gyvavimo sukaktis, jau nepertoti.

Po gana ilgos eilės metų atėjo laikas atžymėti klubo sukaktį ir pagerbti užsitarnavusius senuosius narius.

PAUL DALEN... Gyv. 11201 So. Kedzie Avenue... Mirė 1966 m. kovo 26 d.

STASYS VALANČIUS... Gyv. 5702 So. Emerald Ave... Mirė 1966 m. kovo mėn. 25 d.

LIETUVIŲ DIREKTORIUS... 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE... Tel.: Yards 7-1741 - 1742

nus "jaunuosius" narius-veikėjus, nelaukiant kol jie bus nuvežti į amžinastį. Juk klubas pavyzdinčiai gyvuoja, turėdamas gerą valdybą su pirmine ponia Julija Sačauskas priešakyje.

Kalbant banketo reikalais, reikia pasakyti, kad pirminkės Julijos Sačauskas ir komiteto pranešimu, visi pasirošimo darbai gerai vystosi ir, kai ateis skirta diena, turėsime šaunų banketą, kuriuo vis galėsime pasidžiaugti bei pasidžiūoti.

LIETUVIŲ DIREKTORIUS... 4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE... Tel.: Lafayette 3-0440

LIETUVIŲ DIREKTORIUS... 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE... Tel.: Yards 7-1741 - 1742

LIETUVIŲ DIREKTORIUS... 4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE... Tel.: Lafayette 3-0440

LIETUVIŲ DIREKTORIUS... 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE... Tel.: Yards 7-1741 - 1742

LIETUVIŲ DIREKTORIUS... 4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE... Tel.: Lafayette 3-0440

Agnes Deikus, tel. GR 6-1872, ir kitus komiteto narius. Klubo priešbanketinis susirinkimas įvyks antradienį, balandžio 5 d. Vingeliauskų salėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžia 8 val. vakare.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS... FIGHT HEART DISEASE... GIVE HEART FUND

PETKUS... TĖVAS IR SŪNUS... MARQUETTE FUNERAL HOME... 2533 W. 71st STREET

John F. Eudeikis... Laidotuvių Direktorius... SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA... 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

LIETUVIŲ DIREKTORIUS... 4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE... Tel.: Lafayette 3-0440

LIETUVIŲ DIREKTORIUS... 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE... Tel.: Yards 7-1741 - 1742

LIETUVIŲ DIREKTORIUS... 4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE... Tel.: Lafayette 3-0440

LOVEIKIS... KVIETKININKAS... GELĖS VESTUVĖMS, BANKIETAMS IR PAGREBAMS... 3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ... BEVERLY HILLS GĖLINYČIA... GELES VISOMS PROGOMS... 2443 WEST 63rd STREET

GĖLININKAS... (PUTRAMENTAS)... Linksnumo arba lūdesio valandoje gražiausias gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

LIETUVIŲ DIREKTORIUS... 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE... Tel.: Yards 7-1741 - 1742

LIETUVIŲ DIREKTORIUS... 4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE... Tel.: Lafayette 3-0440

LIETUVIŲ DIREKTORIUS... 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE... Tel.: Yards 7-1741 - 1742

LIETUVIŲ DIREKTORIUS... 4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE... Tel.: Lafayette 3-0440

JURGIS JANUSAITIS

MARQUETTE PARKAS PRIEŠ DIDIJĄ BANDYMĄ

Marquette Parko koloniją galima drąsiai pavadinti Chicago lietuvų širdimi. Marquette Parko lietuviai Chicagoje sudaro lyg atskirą "respubliką". Jie gražiai įsikūrė ir ekonomiškai pajėgūs. Todėl visai nenuostabu, kad šios apylinkės lietuviams tenka ir didesnių reikalavimų mastas. Tiesa, marquetteparkiečiai savo pajėgumą jau ne kartą yra įrodę. Jie pasistatydino šaunią, milijoninės vertės arch. Muloko suprojektuotą lietuvišką bažnyčią, savo aukomis gražų pavyzdį parodė Balfo vėjaus pragonis ir nebuvo šykštūs mūsų kultūrinio gyvenimo reikalus remdami. Tačiau vienoje, taip pat labai reikšmingoje dirvoje jie dar nesukūbė išvartyti gilesnės vagos. O dirva laukianti purentojų ir tvirtų artojų. Tai Lietuvių Fondas. Mazesnės kolonijos, tiesa, mar-

quetteparkiečius lenkia savo jausais ir narių gausumu. Iš tokio gausaus lietuvių šeimų skaičiaus Marquette Parke Lietuvių Fondas tesulaukė tik 23.000 dol. inasų. Tai tikrai mažoka, turint galvoje šios kolonijos šeimų gausumą ir ribas. Tai nėra bloga valia ar marquetteparkiečių nesidomėjimas Lietuvių Fondo idėjomis. Sakytum, tai dalinai daugiau pareina nuo mūsų organizuotumo pastangų. LF reikia daug ir nuosirdžių talkininkų, nes tik asmeniškai kontaktai ir nuosirdūs prašymai įgalina geresnes visokių vėjų pasekmes.

Lietuvių Fondas jau senai yra paskelbęs savo vėjų ir jis vyksta visose lietuvių kolonijose, o jiems vadovauja sudaryti specialūs vėjų komitetai. Pati Lietuvių Fondo idėja spaudoje jau buvo visapusiškai išnagrinėta ir aiški. Belieka tą idėją įgyvendinti.

Šiai Lietuvių Fondo akcijai paremti kovo mėn. 18 d. Gintaro svetainėje, Marquette Parke, prie LB-Marquette Parko apylinkės buvo sudaryta LF Vėjaus Komitetas: pirmininkas — Viktoras Diminskas, vicepirmininkai — J. Sadūnas, Pranas Urbis, sekretorius — B. Liškis ir nariai — talkininkai — A. Barančukas, A. Elsbergas, P. Gudas, E. Jazbutienė, J. Kasakaitis, J. Mackevičius, O. Markuzienė, V. Rastauskas, V. Šimoliūnas, J. Tijūnas, R. Vedejys, J. Vepštas, V. Vikšraitis ir P. Žilys. Šį komitetą ateityje numatoma papildyti parapijos, radijo valandėlių ir organizacijų atstovais.

Komiteto branduolį sudaro veiklus visuomenininkai, gerai nusimantį įvairių vėjų reikaluose ir, svarbiausia, darbštūs ir pasišventę asmenys.

Lietuvių Fondo Vėjaus Komiteto pirmininkas A. Reklaitis padarė pranešimą, išskeldamas asmeninių kontaktų ir stiprios akcijos reikšmę vėjaus metu. Įsakmiai pabrėžė, kad lietuviams gerai supranta LF tikslus, kad pati Fondo idėja yra epochinės reikšmės ir sukrautas kapitalas niekada nežus. Jis yra mūsų tautos nuosavybė ir mūsų pačių tvarkomas.

Gerai tvarkomas Fondas savo pažūkanomis bus vienu iš tvirtiausių ramsčių mūsų kultūrinuose reikaluose. Šiuo metu jau veikia LF vėjaus 45 komitetai įvairiose lietuvių kolonijose. Fondo kapitalas pasiekė 246.000 dol. ir turima narių 1036. Fondo narių eilėse dauguma naujieji ateiviai, bet turima ir senosios kartos arba čia gimusių lietuvių. Ypatinai gražiai ir nuosirdžiai Fondą remia mūsų patys neturtingiausi — pensininkai. Pranešėjas linkėjo Marquette Parko LF Vėjaus komitetui ištvėrėti ir pajudinti šią apylinkę iš pagrindų. O taip pat priminė reikalą, kad būtų atkreiptas ypatingas dėmesys į mūsų jaunąją, čia jau mokslus

išėjusią, lietuvių kartą, kuri iki šiol LF atžvilgiu veik visai neparodė gyvybingumo ženklų. Lemonto apylinkės vėjaus komiteto pirmininkas Bagdanavičius prisiminė savo apylinkės rūpesčius. Jo apylinkėje tėra apie 80 lietuvių šeimų, išsibarsčiusių 40 mylių plote, tačiau jis suradęs jau virš 10 šeimų, kurie įstojo į LF narius ir tikimasi per ilgesnį laiką dar daugiau surasti. Tai padeda asmeniškai kontaktai ir apsilankymas namuose. Daugiauasia į Fondą įstoja mažiau pasiturį asmenis.

Iš Vestsaidės apylinkės pranešimą padarė inž. D. Bielskus. Čia jų darbo dirva siaura, mažokai lietuvių verslininkų, o su senosios kartos lietuviams sunkoka rasti bendrą tuo reikalu kalbą. Dedamos pastangos vispusiškai Fondui talkininkauti esamosiose sąlygose.

Po visos eilės reikšmingų pastabų ir aptarimų, susirinkimo dalyviai apsvarstė ir priėmė Marquette Parko Vėjaus Komiteto veiklos planą ir nutarta Marquette Parke LF Vėjų pradėti balandžio mėn. 1 dieną.

Vėjus tęsis ilgokai, nes visi komiteto nariai aplankys kiekvieną lietuvių šeimą, su ja išsikalbės Fondo reikalais ir duos paaiškinimus su LF susijusiais klausimais.

Komitetas pabrėžė, kad jeigu Marquette Parko lietuviams perkeltus metus išmokėti gali milijonines sumas statydami bažnyčias, tai ir Lietuvių Fondo rūmų statyboje neliks abejingi ir tai įrodys artėjančio vėjaus metu. Lietuvių Fondo tikslai nekelia jokių abejonių, pati idėja turi mums kelti ir mūsų ambicijos klausimą. Jiegi vienas milijonas laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių nesudėtų milijonų dolerių Lietuvių Fondui, vargu besitume gražesni būdą savo kultūrinio gyvenimo šaltinio versmėms užtikrinti.

Todėl, mielas marquetteparkiečių lietuvi, ir šį kartą priimk į savo namus dar kartą vieną neprašytą svečią — nuosirdų kultūrininką, Lietuvių Fondo vėjaus keliauninką ir rask būdą tapti didžiosios LF šeimos nariu.

Šiam susirinkimui pirmininkavo V. Diminskas ir sekretoriavo V. Šimoliūnas.

TRUMPAI

— SLA Seimo darbų knyga ruošama spaudai. Kuopos ir apskričių vadovybės, turinčios priimtas rezoliucijas, turi jas pasiųsti centrui prieš balandžio 15 dieną. Vėliau atsiųsti nutarimai negalės patekti į Seimo knygą, nes nebus galimybės jų spausdinti.

♦ Juozas Bacevičius pildo įvairias Income Tax'ų blankas, nereikalinga laukti, palikite žinias, blankos prisiunčiamos, įstaiga veikia kasdien 9—9 val. vak. Bell Realty. 6455 S. Kedzie. PR 8-2233.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MERCEDES BENZ
MASTER MECHANICS
Commission and / or top salary.
MUST HAVE EXPERIENCE AT AUTHORIZED DEALERSHIP.

WE ARE ALWAYS 9 WEEKS BEHIND IN SERVICE APPOINTMENTS. EXCELLENT WORKING CONDITIONS. PAID VACATIONS. PERMANENT POSITIONS.
Apply Mr. BERNARD

121 N. Third Rockford, Illinois
or call 965-8668

PRINTING INDUSTRY
DESIGNERS

apprentice wanted to learn the paper handling trade in the printing industry.

Will consider anyone willing to learn.

Openings on all 3 shifts. Also have immed. openings in our shipping & receiving dept. Plenty of O. T. (opt.).

New modern air conditioned plant in Western suburb.

AN 7-2900

TOOL AND DIE MAKERS
A-1 DIE MAKERS
Familiar with Progressive dies and work to close tolerance.

FOUR SLIDEMEN
Several exp. men needed to operate four slide & similar machines.

- MILLWRIGHTS
- PUNCH PRESS OPERATORS

TOP PAY — FRINGE BENEFITS.

APPLY
PERSONNEL OFFICE
1949 No. CICERO AVE.
CHICAGO, ILLINOIS
BE 7-6000

GENERAL FACTORY
No experience necessary. New plant — all benefits. 1 block South of Willow Rd. CHICAGO BACKING CO. 2800 SHERMER RD. Phone 272-2990

TRIM-SAW MACHINE HANDS
CABINET MAKERS
STEADY, PAID VACATIONS, BLUE CROSS, REISLER STORE & CABINET EQUIPMENT 1210 SO. MORGAN CH 3-7979

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

COOK'S HELPER
IN CAFETERIA
MONDAY THRU FRIDAY
HOURS 8 A.M. TO 2 P.M.
STEADY WORK
Desplaines bus available to door. Phone Miss STEPHANIE Tel 299-2261

BEN FRANKLIN
DIVISION OF CITY PRODUCTS
WOLF RD. AND OAKTON ST.
DESPAINES, ILL.

NOW INTERVIEWING FOR FULLY EXPERIENCED BEAUTY OPERATOR ALL AROUND Full Time, Busy Shop. Must Be Experienced, NW Side Shop. Must Work Two Nights A Week.

DORIS COIFFURERS
1542 N. CENTRAL
ME 7-1272 — Tel. 745-9321

PLASTICS INJECTION OPERATORS
4 to 12 shift
12 to 8 shift
LEWIS PLASTICS CO.
2731 N. PULASKI

♦ Dr. VL. ŠIMAITIS turis didelį patyrimą padeda lietuviams užpildyti paj. mok. (income tax) blankus. 2737 W. 43rd St. Tel. CL 4-2390

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MERCEDES BENZ
MASTER MECHANICS
Commission and / or top salary.
MUST HAVE EXPERIENCE AT AUTHORIZED DEALERSHIP.

WE ARE ALWAYS 9 WEEKS BEHIND IN SERVICE APPOINTMENTS. EXCELLENT WORKING CONDITIONS. PAID VACATIONS. PERMANENT POSITIONS.
Apply Mr. BERNARD

121 N. Third Rockford, Illinois
or call 965-8668

THE WARNER & SWASEY CO.
Builders of fine machine tools since 1880 needs the following:

DESIGNERS
DRAFTSMEN
TOOL DESIGNERS
PROJECT ENGINEER

THE WIEDEMANN DIVISION OF THE WARNER & SWASEY CO. needs the above people in their new modern plant located in the beautiful rolling countryside away from the hustle and bustle of the city near historic Valley Forge Park, 1/2 mile from Exit 24 of the Pennsylvania Turnpike.

Excellent schools, suburban living, reasonable and attractive homes, near large shopping center in King of Prussia, Pennsylvania. Positions offer excellent starting rates, outstanding fringe benefits program. Maximum work guaranteed.

If you have the proper requirements, we will pay travel expenses to and from Philadelphia for a personal interview. Reply to:

R. H. HOST
Manager, Industrial Relations
Wiedemann Div.
THE WARNER & SWASEY CO.
GULPH ROAD
KING OF PRUSIA, PA. 19406
An Equal Opportunity Employer, Male and Female

RECEIVING CLERK
TRAINEE

Young man to work as Receiving and general Clerk. Will train Bright individual, draft exempt, lite typing required. Must be a high school graduate. Vic. 47th Damen Ave.

LA 3-0803
Ext. 12

NEW CORRUGATED BOX PLANT
Taking applications for printer-slitter and slitter operators, bundlers, machine take-off men, etc. 737-3316
5025 So. KEDZIE AVE.

PAPER CUTTER
Experienced cutter of chipboard on Sycobon machines.
MOSEY
BOX PARTITION CO.
5033 W. Armitage
NA 2-7471

ASSEMBLERS
ROLLING MEADOWS
Final assembly of electro mechanical refrigerated mechanisms. Exp. or beginners. Excellent working conditions. Mr. Smith 255-8900.
REYNOLDS PRODUCTS INC.
3890 INDUSTRIAL AVE.
ROLLING MEADOWS, ILL.

SEWING MACHINE OPERATORS
Experienced or will train. 5 day week. Pleasant working conditions. Fringe benefits.
ILLINOIS THEATRICAL FOOTWEAR CO.
17 N. STATE SUITE 1533
Tel. DE 2-7154

SET-UP MAN
Schildahl poly bag machines. Good starting salary. Experience desired, but will train right man
PROGRESSIVE PACKAGING
Phone 637 3467

CABLE SPLICERS
FULLY QUALIFIED

for permanent work in Eastern part of U. S. A. Top pay — plus paid holidays and vacations. (Must be able to travel)

Apply phone (ac. 814) 456-2396

PLANT SERVICE CORP.
2118 E. 30th St. at Erie Penna. Mr. PATRONE

PERMANENT POSITIONS
ASSEMBLERS
Wood cabinet men with some experience or aptitude for wood cabinet assembly. Salary open. English not necessary.

STANDARD VANITY CORP.
3692 N. MILWAUKEE
CHICAGO, ILL. Phone 777-3700

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Nami, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Nami, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

NAUJA PROGRAMA

MODERNUS 2 aukštų mūras, 2 po 6-is, gazo šildymas, dvigubas lotas, garažas, Marquette parke, \$31,000.

10 KAMB. moderni mūro rezidencija, 50 p. sklypas, 2 vonios, alumininiai langai, prie Marquette parko, prašo \$31,000.

LABAI PATOGUS namas, 2 butai po 2 mieg., atskiri nauji gazo šild., gražiai įrengtas beismontas, platus lotas, naujas garažas, \$22,500.

8 METŲ, 2 butų mūras ir garažas, rinktinė vieta Marquette parke, \$34,000.

5 BUTŲ mūras, 3x5 ir 2x3 kamb., 3 auto mūrinis garažas, geros pajamos, Marquette parke, \$43,000.

NAUJAS 6 metų 6 kamb. mūras, alumininiai langai, gražiai užlaikytas, platus lotas, \$18,000.

LOTAS tinkamas statybai, apie 30 pėdų, priinama kaina, arti Marquette parko mokyklos.

ATEIKITE — VISADA TURIME GERŲ NAMŲ.

VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th St. — Tel.: RE 7-7200

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
PAJAMŲ MOKESČIŲ BLANKŲ ĮSPILDYMAS — INCOME TAX SERVICE
BUTŲ NUOMAVIMAI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

BELL — REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

- NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
- PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
- PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

Čia gaunama soc. draudimo knygelė lietuvių k. Kaina \$1.00.

LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PERKAME, PARDUODAME, MAIŲOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
Prospect 8-5454

NASLEI PERSUNKU vienai prižiūrėti namą ir sklypą, o švarus gražus 5 kamb. butas ir dar 3 kamb. pastogė pajamoms, sklepe 2 kamb. svečiams. Karštu oru šildomas. Tik \$19,500.

BERWYN, 8 kambarių rezidencija, 5 dideli miegamieji, 50 pėdų lotas. \$25,500.

ALEX REALTY
5727 W. CERMAK ROAD
ALEX SATAS REALTOR
CICERO, ILL.
Tel. 656-2232

MŪRINIS, 6 butai, 3 po 4, 2 po 6 ir vienas 5-tų. Centralinis šildymas, geros pajamos. Gerai prižiūrtas namas McKinley Parke.

SIMAITIS REALTY & INCOME TAX SERVICE
2737 WEST 43rd STREET
CL 4-2390

SAVININKAS PARDUODA
2 PASTATUS
Vienas mūrinis, kitas medis apkal-tas ant vieno sklypo. 3—5-is ir 1—4. St. Angelas valstybinė mokykla už pusės bloko. Pajamų \$4,980 per metus. \$38,000.
1305 N. CENTRAL. Tel. ES 8-8898

MŪRINIS BUNGALOW. \$18,500. Cicero — arti "L" track. 7 kamb., 2 blocai iki Cermak, apšildomi porčiai (4 mieg.), 2 auto garažas, gazo šild. \$2,500 įmokėti.
SVOBODA, 2134 So. 61st Ct., Cicero BI 2-2162 — LA 1-7038

MŪRINIS 5 BUTŲ, DIDELIS SKLY-PAS, 2 auto garažas, karto vandens ir gazo šild., gazo incinatorius, skalbykla, po žeme praveista laistymo sistema. Pajamų \$380 ir savininkui butas, mod. vonios, puikiam stovyje, pietvakarinėje daly. Apyl. 26 ir Kedzie. \$26,000.
SVOBODA, 3739 W. 26th St. LA 1-7038

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

TOOL MAKER
Full or Part Time

GENERAL FACTORY ASSEMBLERS AND SMALL MACHINE OPERATORS
NEW PLANT
EXCELLENT WORKING CONDITIONS
COMPANY BENEFITS

Apply in Person
FILKO - IGNITION
DIVISION OF F. & B. MFG.
5480 Northwest Hwy.

TRAINEES & EXPERIENCED Multi-litho operators. Openings on day & eve shifts. Gd. starting sal. & O. T. Reg. reviews for merit. incr. Oppty for litho training. Group ins. ben. credit union & other ben. Conv. to CTA & all trains. JOE MADDEN, MADDEN DUPLICATING. HA 7-2056

KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1,000

BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALIANT
4030 Archer — VI 7-1515

JEI NENORI ATSIILIKTI NUO PASAULIO IVYKIŲ — SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS,

S-T-R-E-T-C-H
YOUR DOLLARS

Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus.

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus Sav
Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel. PR 8-9533

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI
į Lietuvą ir kitus kraštus.

DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.

EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE
3320 So. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIAUSKIENE

APDRAUDŽIU
Gyvybės, sveikatos, biznio, namų, mašinos ir visokio turto apdraudimas.

BENEDIKTAS K. JASINSKAS
3329 So. Western Blvd.
Tel. WA 2-0173, namų FR 6-2382

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
PREKIŲ VISŲ AMERIKOJ

- Gintarinių žiedų, karolių, apyrankių, auskarų ir kita.
- Rašomų mašinėlių su lietuviškais ir kitų kalbų raidiniais, Europoj ir Amerikoje gamintų.
- Medžio, odos ir kitokių rankdarbių su lietuviškais motyvais, kurie primena Lietuvą.
- Lietuviškų plokštelių, knygų ir gaidų.

Tose pat patalpose siuntimo įstaiga "WORLD PARCEL SERVICE". Siuntiniai siunčiami tiesiai iš Chicago į Lietuvą ir kitus kraštus, todėl pigiau kainuoja.

Yra didelis prekių pasirinkimas labiausiai Lietuvoje reikalingų. Ką bepirktumėte ar siuntumėte, maloniai prisime pasi-telrauti mūsų įstaigoje. Iš to neabejotinai turėsite naudą.

J. KARVELIS & CO.
WORLD PARCEL SERVICE
2715 W. 71st Street, Chicago, Ill.
Tel.: 471-1424
Patyrusi Vedėja
D. Karvelytė-Grėbliūnienė

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMŲ SKILTIS

Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir prepas sužino tikrai per

NAUJIENAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaidujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITES į mūsų vienintelę Čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaidujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITES į mūsų vienintelę Čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMŲ SKILTIS

Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir prepas sužino tikrai per

NAUJIENAS

Šiuo yra geriausias berniuko draugas. Paveiksle matomas didysis danų veislės šuo New Yorko šunų parodoje pripažintas pačiu didžiausiu New Yorko šuniu.